

A FELSŐ-BORSODI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1904. ÉVI ÁPRILIS HÓ
= 19—20 NAPJAIN =

BORSODON TARTOTT TAVASZI
==KÖZGYÜLÉSÉNEK==

JEGYZŐKÖNYVE.

====SZERKESZTETTE:====

SZUHAY BENEDEK

== EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ. ==

NYOMATOTT:
SCHWARCZ SOMA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
SAJÓSZENTPÉTEREN.

A FELSŐ-BORSODI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1904. ÉVI ÁPRILIS HÓ

= 19—20 NAPJAIN =

BORSODON TARTOTT TAVASZI

==KÖZGYÜLÉSÉNEK==

JEGYZŐKÖNYVE.

== SZERKESZTETTE: ==

SZUHAY BENEDEK

= EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ. =

NYOMATOTT:
SCHWARCZ SOMA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
SAJÓSZENTPÉTEREN.

Á F.-BORSODI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1904. ÉVI ÁPRILIS HÓ 19—20. NAPJAIN BORSODON TARTOTT

TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZÖKÖNYVE.

Jelen voltak:

Vadászy Pál,

esperes

és

Ragályi Béla,

egyházmegyei gondnok

elnöklete alatt

Svingor József

Balogh István

Palcsó Károly

Botos József

Bodnár István

Dávid József

papi

Székrenyessy Árpád

Vladár Ervin

Miklós Ödön

Gróf Vay Tihamér

Zsóry Gusztáv

Bárczay László

világi

tanácsbírák

Dr. Sáfrán Deszö, egyházmegyei ügyész.

Szuhay Benedek, egyházmegyei papi főjegyző.

Molnár László, egyházmegyei világi főjegyző.

Elek József, egyházmegyei papi aljegyző.

Zsóry György, egyházmegyei világi aljegyző.

Barna Gyula, Bartha Mihály, Batta József, Bárdos István, Beregszászy Ferencz, Bogdani József, Bodnár Béla, Csapó János, Csiky József, Dakó Lajos, Demeter Bertalan, Farkas József, Horváth János, Kazay Géza, Lesko László, Nagy Barna, Nagy Lajos, Nagy Sándor, Osváth Zoltán, Simon József, Szentmártoni Dániel lelkészek; Csiki Zoltán, Dobay Pál, Ponus Lajos, Kis Ferencz s.-lelkészek.

A tanítótestület részéről mint képviselők: Grösz Ferencz, Papp Mihály.

Ezeken kívül tanítók, egyházak küldöttei és nagyszámu hallgatóság.

**A felsőborsodi
ev. ref. egyházmegye 1904. április hó 19–20
napjain Borsodon tartott tavaszi közgyűlésének**

JEGYZŐKÖNYVE.

I. Esperesünk segélytkérő ábitatos imája után egyházmegyei gondnokunk következő tartalmas beszéddel nyitotta meg a közgyűlést, mely egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetett. E megnyitó így hangzik :

Nagytszeteletű egyházmegyei Közgyűlés!

Szívélyesen üdvözlöm az egyházi ügyeknek intézése czéljából egybesereglett egyházmegyei tisztviselői kart, az — egyházközségek képviselőit, a lelkész, gondnok és tanító urakat, — a közgyűlés minden tagját és az érdeklődő közönséget!

Nagytszeteletű egyházmegyei Közgyűlés! Mintegy 2¹/₂ évvel ezelőtt protestáns egyházi körökben egy nagy fontosságú mozgalom indult meg az 1848. évi XX-ik törvényczikk megvalósítása érdekében. E mozgalom egyházunkban mind magasabb hullámokat vetett, úgy, hogy erre való tekintettel sikerült is a kormánytól az 1902.-ik évi költségvetés tárgyalása alkalmával e részben némi biztató ígéretet nyerni.

Mindamelletts is, ha a dolgok állását elfogulatlan szemmel vizsgáljuk, be kell vallanunk, hogy ezen mozgalom — eltekintve a közvetlen érdekelt protestáns egyházaktól — az ország általános közvéleményében alig keltett nagyobb, tartósabb érdeklődést!

Most, hála a Mindenhatónak! e tekintetben is örvendetes fordulat állott be. Magyar protestáns egyházunk történetében bizonyára korszakalkotó mozzanatot fog képezni azon tény, hogy gr. Tisza István miniszterelnök kormányának bemutatkozása alkalmával 1903. november 6-ikán a képviselőházban az 1848. XX. t.-czk. elveinek megvalósítását az érdekllett egyházak véleményének meghallgatásával — miként azt a törvény is rendeli — a kormány programjába nyíltan felvette.

Ezen ténynek korszakalkotó jelentőségét tagadni nem lehet! Bizonyosság erre azon ádáz gyűlölettel eltelt hajsza, melyet a nyilván elismert ultramontán klerikális körökben a „Kálvinista miniszterelnök“ személye ellen ennek folytán megindítottak; nem kisebbíti ennek jelentőségét azon körülmény sem, hogy bizonyos oldalról most ezen kormányprogramot még tullicizálni igyekeznek; mert hiszen e pálfordulásokkal bővelkedő szereplést már ismerjük az 1894-ik évi egyházpolitikai harcok idejéből; s ennek a józan protestáns közvélemény felülni napjainkban már aligha lesz hajlandó! De nem kisebbítheti e tény jelentőségét azoknak türelmetlen fészkelődése sem, a kik a kormányelnököt már is ígéretének be nem váltásával vádolják meg! Mert hiszen egy ily nagy fontosságú reformot egy napról a másikra megvalósítani czélszerűen nem is lehet; de másrésről ha elfogulatlanok akarunk lenni, be kell ismerünk azt is, hogy a kormány első kötelessége az kellet hogy legyen, miszerint az ország alkotmányos kormányzatának veszedelmes kátyuba jutott szekerét abból kiemelve azt a normális működés útjára vezérelje; --- csakis a rendes viszonyok helyreállta után foghatván egyéb alkotó munka megkezdéséhez.

Én részemről teljes reménynyel és bizodalommal vagyok eltelve az iránt, hogy a kormány az 1848. XX. t.-czk. elveinek megvalósítása tárgyában tett ígéretét — az ország pénzügyi helyzete által megengedett mérvben — be is fogja váltani!

Egy másik nagy fontosságú esemény egyházunk beléletében: az egyetemes zsinatnak a folyó év őszen történelendő egybegyűlése. Sok életbevágó fontos intézkedés megvalósítása képezendi legfőbb törvényhozó testületünk feladatát; s ezek között bizonyára kiváló helyet foglaland el az egyházi adózás rendezésének nagy fontos-

ságu ügye; a mely — nézetem szerint — szorosán összefügg az 1848. XX. trezk. megvalósításának ügyével, s czélszerűen csakis ezzel kapcsolatban lesz megoldható.

Adja a Mindenható! hogy mind eme kérdések egyházunk javára, külső és belső megerősítésére a legelőnyesebb módon oldathassanak meg!

Ezen buzgó óhajtástól áthatva még egyszer szívélyesen üdvözlöm az egybegyült közönséget, s a közgyűlést megnyitom!

2. Esperesünk felolvasta az egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján nagy gonddal és valódi szakértelemmel összeállított esperesi évi jelentését mely következőleg hangzik:

Nagyfiszteletű egyházmegyei Közgyűlés!

A viszontlátás édes érzésével eltelve állok meg előttük e szent falak között és tiszteletem, szeretetem őszinteségével üdvözlöm egyházmegyénk összegyült közönségét, egyházi és világi tanácsbiróit, lelkészeit, tanítóit, az egyházak képviselőit, kik ügybuzgóságoktól indítatva lelkesedésük melegével jelentek meg egyházi ügyeink szent oltára körül, hogy kifejezést adjanak keblök nemes érzéseinek, melyeket a liberalismus szelleme hatott át, mi ismét nem más, mint a hamisítatlan protestantizmus, párosulva a vele egyenlőn táplálkozó hazaszeretettel.

A mi egyházalkotmányunk szervezete tehát egyszerű, természetes, távol a nemzetközi hatalom túlkapásaitól, a mely az „ubi bene ibi patria“-féle elv alkalmazása mellett igyekszik egy fő alatt egyesített, egyedül üdvözítő kegyhatását a lelkekre kimutatni. A mi egyházunk felfogása szerint tehát az egyház és állam nem lehetnek egy más mellett más viszonyban mint testvérek, érdekeikben, céljaikban azonosak a vallás, erkölcsi élet fejlesztése és ez által az egyház és haza jólétének, boldogulásának fokozatos előmozdítása. E vallás erkölcsi életre való felügyeleti jogánál fogva minden évben megvizsgáljuk az egyes egyházak beléletét, hogy minő lábon áll azokban a belső hitélet, vallás és egyházhoz való ragaszkodás, minő szellem van a hivekben és az egyes iskolákban. Ezen feladatot oldotta meg egyházmegyénk kebelében ez évben is az egyházlátogatóság, az ő általok szerkesztett jegyzőkönyvek alapján terjesztem elő én is ez évi jelentésemet.

Az egyházlátogatók jegyzőkönyvei sehol sem mutatnak oly ijesztő képet, mi vallás-erkölcsi tekintetben a lemondó kishitűségre adhatna okot, sőt tekintve a minden oldalról hiveinkre nehezülő roppant terheket azt mondhatjuk, hogy inkább fejlődik mint hátra-marad, legalább erre mutatnak azon jelentések és adatok, melyek szerint az egyházhoz való meleg ragaszkodás tanujelei e jegyzőkönyvekből kivehetők. A hivek és hivatalnokaik között levő viszony — mint a békés fejlődés, haladás létföltétele — nincs megzavarva. Lelkészek és tanítók valamint az egyházak presbyteriumai végzik hivalalos kötelességeiket.

Egyházaink nagy része az őseinktől öröklött szegénységgel küzd, de most már telve van reményekkel, jobban mint a közelmúltban. Az államkormány maga is átlátva a protestáns szegénységet, közeli kilátásba helyezte az 1848. XX. t. cz. életbeléptetését a prot. közös bizottság „Vélemény“-ét fogadván el tárgyalási alapul. Ugy látszik tehát, hogy kormányunk fejének liberális felfogása gondolkozása mellett jóakarátú törekvése is kidomborodik irántunk, a családi nagy traditiók ez ambitiozus letéteményese epochalis alkotások végrehajtására — az előtte álló nagy akadályok daczára is — képes is hajlandó is, kiakarván emelni egyházát azon nagy labirintból, mibe az 56 évvel ezelőtt hozott viszonzossági törvény végrehajtása körül tanusított indolentia sodorta.

Szegénységünk mellett másik nagybajunk az Amerikába kivándorlás terjedése, mi egész betegsége kezd lenni nemcsak egyeseknek, hanem egész vidékeknek is, és csodálatosan hódít még most is sokakat a gazdagodás vágya — s ha egy községbe pénzzel tér haza valaki, annak kivándorlásra készítő ereje van többekre is, — de ha többen kevés pénzzel, vagy éppen üres kézzel jönnek haza, annak már nincs aránylagosan a kivándorlás gondolatától eltérítő hatása. Sok embernek nagy baja a hirtelen gazdagodni akarás, ez hajtja az embereket a képzelt Kanahánba is.

Ezek után lehetetlen megnem emlékezmem egy jeles férfiról, ki közvetlen a miénk volt, közvetve pedig a hazai prot. tanügyé. Szive lelke legelsősorban ugyan a népes családjáé volt, de annak melegét megosztá egyházával tanító társaival, kiknek elnöke volt, még pedig lelkes, buzgó, vallásos lelkületű elnöke. E jeles férfiú Nagy Sándor

s.-kazai tanító volt, ki 1903. decz. 4-én hagyta itt pályaterét. Egyházme-
gyém nevében — áldó szeretetünk, tiszteletünk jeléül — koszorút tettem
koporsójára. Nagy volt életében, nagy úrt hagyott maga után ha-
lálával. Nyugodjék békében sötét sirjában, mi áldjuk emlékét, mert
hű és igaz vala. Örködjék kedvesei felett az özvegyeknek és árvák-
nek hatalmas Istene! Emléke éljen, és buzdítson közöttünk sokáig!

Ezek után az egyházlátogatási jegyzőkönyvekből kiszedett ada-
tokat terjesztem elő a következőkben :

I. Adakozások.

Disznós-Horvátban: Baresák Andrásné 4 kor. Félek Já-
nosné 1 kor., idb. Szabó István 2 kor., Tinár Zsuzsánna 1 kor.,
Amerikából Sziráczi István 6 kor., V. Fodor József 10 kor., Özv.
Fodor Eszter 4 kor., ugyancsak Fodor Eszter 2 szép urasztali te-
ritőt, Özv. Varga Sámuelné 1 szép urasztali teritőt adtak.

Rudó-Bánya-Szuhogyon: Az anya egyh. hivei 93 kor.
20 fillt., a l. egyh.-ban a hivek 61 kor. 49 fillt., Özv. Zubik Ist-
vänné 20 kor., egy urvacsora alkalmára Főríz Dániel bort aján-
dékozott, Csiki Zoltán varbói h. lelkész szintén egy alkalomra bort
adott, Kolozs Jenő körjegyző és neje, ugy szintén Veres Mihály
kenyeret és bort — Csehacsek Sándorné kenyeret, Brüll Jónás izr.
egy 10 kor. értékű korsót adtak az ur asztalára.

F.-Kelecsényben: H. Ando István 5 kor., ifj. Szabó Ist-
ván 10 kor., Nagy István 1 kor., Imri István 1 kor. és az ur aszta-
lára kenyeret minden alkalommal a hivek adtak. Batta István nyá-
rádi lakos egy alkalommal bort adott. Özv Szarka Pálné a papiszék
felibe fedelet készítettett 18 korona értékben. A gyülekezet nő tag-
jai katedrai és urasztali teritőt vettek 75 kor. értékben, ifj. Pál Já-
nosné szintén egy teritőt az ur asztalára 8 korona értékben.

F.-Nyárad-Dövényi egyházban: Az anyaegyh.-ban
Kárpi Györgyné 1 kor. 60 fill. a l. egyh. javára pedig amerikai
testvéreik 61 kor. adományt küldtek. Az anya egyh.-ban Gecse Já-
nosné 20 k.-t adott egy keresztelési kanna beszerzésére, Réthi Jó-
zsef és Szabó Istvänné egy-egy alkalommal kenyeret és bort adtak
az ur asztalára.

S.-Kazán: Ns. Radvánszky Albertné úrnő az éven át mindig kenyeret és bort adott az ur asztalára; Gróf Battyány Istvánné és Nagymélt. Radvánszky Béláné a confirmándusoknak kis bibliát adtak.

S.-Vadnán: Az urasztalához kenyeret egy alkalommal a lelkész más alkalmakkor Válint György, Kazai János, Sütő János Szabon Lajos és Szabon György ajándékoztak.

S.-Ivánkán: A lelkész, Pál Miklós, idb. Szabó János, Halász Lajos, Szabon Mihály egy alkalommal kenyeret, — V. Halász András gondnok egy alkalommal kenyeret és bort adtak az ur asztalára, — Halász Irma cnofirmált leány ugyanarra egy emléktárgyat ajándékozott. Egy ismeretlen diós-győri gyári hivatalnok 2. k.-t adott a kehely alapra, a Baldácsy alapból kapott az egyház 35 kor. 65 fill. segélyt.

Ózd-Nádasdi missiói egyházban: Isten dicsőségére begyűlt a hivektől 36 kor. perselypéNZ, ugyan e célra Gessler Frigyes ág. ev. 6 k.-t adományozott.

Szakácsi egyh.-ban: Füzi Gábor, Török János és Almássy Sámuel az urasztalára egy-egy alkalommal kenyeret, Vajda János és Tömösi János pedig egy-egy alkalommal kenyeret és bort, Almássy Sámuel az ur asztalára egy teritőt, Fekete Sámuel pedig a szószékre egy teritőt adományoztak.

Lak: Amerikából a paplak alatt huzandó kőfal kerítésre Bazsó Tamás 146 k.-t Győri István és Ando József közös könyvön gyűjtöttek 412 kor. 50 fillt., Bör Pál 50 kor. 30 fillt., Nagy Lajos 2 k.-t az urvacsorai kenyeret a presbiterek sorban adományozták.

Hegymeg: Nagy Lajos Amerikából 200 k.-t Bogoly Lajos 52 k.-t küldtek. Egyh. m.-i és kerületi segélyt kapott az egyház 79 kor. 48 fillt. Szabó Lajos gondnok a szüreti communióhoz 5 liter bort adományozott.

Damak: Az ur asztalát kenyérrel a presbyterium látta el.

Hangács: Ns. Szomjas Aladárné urnő az ur asztalára egy ezüst kelyhet, Lossonczy Leoni urhölgy egy urasztali kendőt, Kopcsó Mária Amerikából szintén egy urasztali kendőt, Gadóczy Borbála Amerikából egy urasztali kancsót china ezüsből, Kerekes András és neje Fazekas Mária egy china ezüst kenyérosztó tányért. Az ur-

asztalát kenyérrel és borral ellátták: Özv. Hajdú Mihályné róm. kath. Kocso Mária Amerikából, Kocso Pál és neje Varga Ida gör. kath. vallásu, Gázsó István, Hajdu János és Gadóczi Borbála Amerikából.

N y o m á r : Az ur asztalára kenyeret és bort adtak: Bencze Istvánné, Bacso István, idb. Kulcsár István, Molnár István, ifj. Kulcsár István, Lukács János, Kis János, Kis István.

Z i l i z : Magyar András és Özv. Szakal Józsefné egy-egy alkalommal kenyeret és bort, Kolláth Pál ág. ev. egy alkalommal bort adományoztak. Jancsurák Józsefné 5 kor. Csernai József és ifj. Tóth István 10—10 k-t Oláh István és József Amerikából 50 kor. értékben egy ezüst kelyhet. Márvány urasztala készítésére Amerikából: Vadászy István, Vadászy Sámuel, Tóth István, Csernai József, Csernai Lajos, Kolláth András, Zsípi István, Béres Márton, Kolláth István, Kopecz József, Kalus Márton, Lovász István, Jancsurák János, Kolláth Pál, Kolláth István, Zsugyel János és Móré József összesen 441 kor. 50 fillt. küldöttek.

B ó l d v a : Özv. Cselényi Istvánné az urasztalát egész éven át kenyérrel ellátta és Özv. Kórik Jánosné egy diszes urasztali terítőt adott.

V á m o s : Herczeg Odeschalcy Gyuláné Ökegyelmessége a 8000 kor. tökesegély után esedékes évi járulékot 120 k.-t sajátjából fedezte. Szegények segélyezésére 460 k.-t szegény gyermekek tandíjára 30 k.-t, iskolai és confirmátiói jutalom könyvekre 40 k.-t adományozott. Ezekon kívül, ha a gyülekezet tagjai közül senki nem ajánl bort az ur asztalára, azt mindig az uradalom adja. A bivek részére mintegy 180 kötetből álló népkönyvtár áll rendelkezésére, mely legnagyobb részben szintén Ökegyelmessége ajándéka, ki a nép számára a „Kis tükör“ cz. vallásos ujságot is 10 példányban hordatta 40 kor. értékben. Járdánházi Sámuel, Görgei Jánosné, Vladár István és az énekkar tagjai egy-egy alkalommal kenyeret és bort adtak az urasztalára; Lakatos József, Porcsalmi Sámuel egy-egy alkalommal kenyeret, Ferenczy Mihály pedig egy alkalommal bort adott.

S . - E c s e g : Legifj. Papszász József és neje a böjti és szüret áldozatra bort, husvétra g. Váradi József és neje bort, pün-

kösdre Szeghő Ferencz és neje kenyeret és bort, aratásra Vályi Kovács Sámuel és neje bort, karácsonyra Cs. Vattay János és neje bort adományoztak. A pünkösdi communiót kivéve egész éven át az urasztalát kenyérral P. Vattay János és neje látták el.

B á b o n y: Gr. Andrassy Dénes Ömértósága 2000 k.-t adományozott. Az urasztalára kenyeret és bort adtak egy-egy alkalommal: Tékes Ferencz, Király János, Lengyel István, Szemere István és Szabó Ferencz.

T a r d o n a: Az urasztalára kenyeret a hivek adtak. F. Balla Mihály egy alkalommal bort adott. Árvai Lidi egy kendőt, Kecske-méti István 1 k.-t, Özv. Kónya Jánosné 2 k.-t ajándékoztak.

M á l y i n k a: Ns. Losonczy Gyula ur a lelkész és tanító részére 60 m. fát, Mihályik András 3 k.-t, Szabó Benedek 2 k.-t, kenyeret és bort a presbiterium tagjai adományoztak.

S z i l v á s: Boros Péterné 4 kor., Barak János 3 kor., Brassó Lajosné, Czakó Jánosné, Molnár Jánosné, Varga Andrásné, ifj. Dallos Istvánné, Varró P. Mártonné, Sütő Jánosné, Szent Juliánna, Nótarius Boros Istvánné, Tózsza Jánosné, F. Varró Istvánné, K. Varró István, Eperjessy Lajosné, Kis Károlyné, 2—2 kor. össz. 35 kor. Kenyeret adtak tisztelendő Tóth Menyhértné, Juhos Boros István 2-szer, Orbán József, Bak János 1—1-szer, bort Grünbaum Ábrahám izr. 3-szor Orbán József, Juhos Boros István 1—1-szer adtak.

V i s n y ó: Kis Gergely Lajos 1 kor. a leányok 12 kor. Lovag Vesszeli Károly 600 kor. és 200 kor. értékű épületefát ajándékoztak.

D é d e s: Egyesek 20 kor. 10 fill. T. Molnár József miskolczi tanár pünkösdkor, Balogi György ujborra, Kis István karácsonyra bort, kenyeret a presbiterium tagjai adományoztak.

T a p o l c s á n y: Szabó Zsuzsánna a szószékre egy teritőt. T. Latkóczy Kálmán ur 1 alkalommal bort, kenyeret a presbiterium tagjai adtak.

N e k é z s e n: ifj. Gömöri Mihály 2 kor., N. N. 3 kor., Ango Lajos 2 kor., Tóth Lajos 5 kor. Kulcsár Mária 1 kor. Boczki Zsigmondné 1 kor., Öreg Bánfalvi Istvánné 1 kor., ifj. Kapás Andrásné 2 kor., Szaniszló Andrásné 1 kor., Éliás József r. kath. 2. kor., idb. Görzsön Gáborné 2 kor., Magyar Lajosné 2 kor., Tóth János presbiter egy árva gyermeknek könyveket ajándékozott.

Bánfalva: Ns. Vladár Ervin ur 5 alkalommal kenyeret és bort, ifj. Szabó Mihály 1-szer bort adtak.

Bánhorvát: A presbiterium tagjai az urasztalára kenyeret adtak. Az énekkar a templom kerítésre 400 koronát.

N.-Barcz a: Tóth János lelkész kerítésre 25 kor., ugyancsak ő a színépitéshez 20 k.-t. Tisztelendő Kőkényesdi Pálné asszony szókészék terítőre 20 kor., Stelczer Henrik és neje Tóth Ilona, az urasztalára egy terítőt 200 kor. értékben, Tóth Dezsőné szül. Toszkana Matild urnő az urasztalára egy terítőt 20 kor. értékűt. Kenyeret a presb. tagjai, 1 hordó bort a szőlőszövetkezet adott.

S.-Velezd: Kercsik Andrásné 1 kor., idb. Kövér József 1 kor., Slezia Lászlóné 1 kor., Csizsár Károlyné 2 kor., Kövér Gábor 1 kor., Póli Lajos 2 kor., A confirmándusok közül Szabó Pál 2 kor., Jobbágy Mihály 4 kor., Nagy Juliánna 2 kor., Gróf Serényi Béla 100 k.-t adtak. Kenyeret tisztelendő Bodnár István, Sáfrán József, F. Jobbágy Mihály, Nagy János, Kövér Mihály, Új Balázs, Héti Dezső jegyző 1 alkalommal bort, a fogyasztásiszövetkezet 36 l. bort adott.

Rakacza-Szenden: Csányi Zsuzsánna egy diszes szókészék-terítőt készíttetett 12 kor. értékben, Jakab Istvánné Debrétéről egy urasztali kendőt adott, a Csabai testvérek Amerikából Isten dicsőségére küldöttek 90 k.-t, ifj. Molnár József pedig 20 k.-t adott. A gondnok buzgólkodása folytán Földes város képviselőtestülete 20 k.-t adott az egyháznak.

Meszese n: Strausz Ignác izr. vallásu földbirtokos az egyh. szükségei fedezésére 20 k.-t, Siposs László miskolczi lakos egy urasztali boros edényt 15 kor értékben, Dobozy Lászlóné b.-pesti lakos egy urasztali terítőt 50 kor. értékben, Pásztor Józsefné szül. Porcs Juliánna egy urasztali terítőt Amerikából 6 kor. értékben adott. Urvacsorához kenyeret adtak: Keresztesy István presbiter 1 izben, Kórody Gáspár gondnok 2 izben, Máté István pres. 1 izben, Nagy Mihály pres. szintén 1 izben. Bort adtak: Kórody Gáspár Konyha Pálné, Ferenczy Gyuláné, Zsóry Gusztáv egy-egy izben, Konyha Pál lelk. egy szobát és a konyhát kipadlóztatta, nagymérvű javítást eszközölt 200 kor. értékben.

Abodon: Tisztelendő Konyha Pál egyh. ker.-i adósság törlesztésére adott 100 k.-t, Remenyik Lajos tanító 45 k.-t, Presbiterek felváltva kenyeret adtak az urasztalára, Remenyik Lajos tanító egész éven át borral látta el az úrasztalát.

Martonyiban: Nagy István Amerikából küldött 10 k.-t Ráki Mihály 2 kor. 50 fill.-t szintén Amerikából, Kenyeret és bort adtak az urasztalára: Balog Miklós, Sipos Sándor, Kádár Pál; kenyeret adtak Kis János, Kis Miklós, és Szentmártony Dániel lelkész.

Szalonnán: az egyh. főgondnoka: Dr. Fodor Pál miskolczi orvos az iskola udvarára kutat ásatott 320 kor. értékben ugyan ő az iskolának egy harmoniumot ajándékozott 120 korona értékben, az urasztalára pedig 3 ízben kenyeret és bort adott. A hivek az új iskola körül közmunkát végeztek, 500 kor. értékben. Dienes Jánosné az urasztalára 2 kendőt és Isten dicsőségére 5 k.-t, ajándékozott, Holló Jánosné Isten dicsőségére 2 kor.-t, Vattay Barnabás az urasztalára 1 ízben kenyeret és bort adott.

Szendrőben: Isten dicsőségére Marton Jánosné 200 k.-t és végrendeletileg öt évenként 400 k.-t hagyományozott az örökösök által az egyháznak fizetendő 200 koronás részletekben orgona alapra. Urvacsorához 1—1 alkalommal kenyeret adtak: Beregszászi Pál, Héder András, Beregszászi Zsuzsanna, özv. Német Miklósné, Gombkötő Ferenczné, Beregszászi József, Benőcs Zsigmond ur, Német Miklós pedig 1—1 alkalommal bort adtak.

Szendrő-Ládon: Az urvacsorához 1—1 alkalommal bort adtak: b. Rőczey Mihály, nagy Rőczey János, k. Rőcsei István b. Rőczey János és Főrizs Ferencz. Diósgyőri lakos Szabó Aladár az egyház részére készített egy 10 korona értékű perselyt. Jordán Lajos Amerikából toronyalupra 20 koronát küldött.

Lád-Bessenyőn: Az úrvacsorához kenyeret a presbiterium tagjai adtak, egy alkalommal pedig építéshez gyűjtött Amerikában 152 kor.-t, Tóbiás József 100 kor.-t, Fodor János 120 kor.-t, Tóth József és Szőke Ferencz 172 kor.-t, összesen: 544 kor. Az iskolai építéshez nagys. Vladár Ervin úr 20 kor.-t, Hoffenreich Árpád bányahivatalnok Szendrőben 20 kor. 10 fill.-t gyűjtött.

Borsodon: Kovács József Amerikában 104 kor.-t gyűjtött orgona alapra, Tóbiás Pál egy alkalommal kenyeret és bort, Dakó

Lajos lelkész 1 alkalommal bort, ngys Szekrényessy Árpád főgondnok 1 alkalommal kenyeret és bort adott az urasztalára.

E d e l é n y b e n : Isten dicsőségére özv. Tóth Pálné 2 k.-t, Ocsovay Márton 2 k.-t, Balogh István lelkész a „magtári töke“ alapjának gyarapítására 5 köből gabonát és az „orgona“ alap növelésére 1 köből buzát adományozott. Pakusza Erzsébet az urasztalára egy kendőt; az urasztalára 1—1 alkalommal kenyeret és bort adtak: F. Fazekas János, Balogh István lelkész, Terhes Lajos, Fazekas Istvan, Fazekas Sándor és F. Fazekas Jánosné.

F i n k é n : Szendi András két alkalommal és Vincze Lajos 1-szer kenyeret és bort adományoztak az urasztalára.

V a r b ó n : Kenyeret az urasztalára esetről-esetre a presbiterium tagjai adtak; Fodor Péter presbiter és Fodor Pál köregyháztag egy-egy izben bort, Csiky Zoltán helyettes lelkész egy alkalommal kenyeret és bort adtak.

R a d i s t y á n b a n : Az urasztalát kenyérrel a presbiterium tagjai látták el; az énekkar saját pénztárából egy diszes márvány urasztalát és ugyancsak egész márványból készült persely-tartót vásárolt és ajándékozott 200 kor. értékben.

P a r a s z n y á n : Az urasztalát a lefolyt évben is a presbiterium tagjai látták el kenyérrel; a szüreti alkalomra a bort felújított szőlője terméséből Rácz Károly egyh. tag adta; az iskolaépítés költségeihez a következő kegyes adományok folytak be: Rácz Lukács presbiter a reá kivetett összegben felől 15 K 24 fillért, Bakos József lelkész 100 k.-t, Stimm Lajos építész 20 k.-t, Rácz János gondnok az épített istálló falába egy drb. anker-vasat adományozott; S. Rácz Károly az általa átengedett 500 drb. györi téglá 21 K árából 6 koronát az egyháznak ajándékozott.

L á s z l ó f a l v á n : Az egyházmegyei közgyűlés tartáshoz az egyháznak buzgó hivei különféle terményekkel járultak mintegy 30 K értékben; az urasztalához husvétii alkalomra bort adott Soós Sámuel, pünkösdre kenyeret és bort Szabó Károly presbiter, szüreti urvacsorához kenyeret Földesi János, bort Cs. Tardi József; karácsonyra kenyeret alsó Madarász György, bort pedig Kápolnán lakó Madarász László; a rácskerítés készítése alkalmával egy-egy oszlopot adtak: Tardi Pál gondnok, F. Madarász György, Tardi Mihály ifj.

Tardi György, Földesi János, Tardi Lajos, Szabó Károly presbiterek; ifj. Tardi Györgyné, Sz. Tóth Erzsébet az urasztalára egy 200 kor. értékű diszes terítőt ajándékozott.

A l a c s k á n : Felső Kiss Józsefné az urasztalára egy 16 kor. értékű terítőt ajándékozott; Felső Kiss József Isten dicsőségére 34 K 20 fillért ajándékozott, G. Almási László 2 koronát.

B e r e n t é n : Isten dicsőségére Bocski Jánosné 2 K 8 fillért ajándékozott; azonkívül Szepessy Gyula főgondnok ur az urasztalát kenyérral és borral ellátta.

S a j ó s z e n t p é t e r e n : az urvacsorához kenyeret adtak: Nagys. Lossonczy Jenő főgondnok ur, Nagy Jenő, H. Egri Jánosné, Körössy Julianna, Szabó Györgyné; bort adtak: ifj. Körössy István egy alkalommal; Isten dicsőségére Csontos István Amerikából 10 kor.-t, Pogány István Amerikából szintén 10 kor.-t és a magát megnevezni nem akaró egyén szintén 10 koronát küldött.

S a j ó k a z i n c z o n : Kuttor István presbiter bort, Csivok István gondnok kenyeret és bort ajándékozott.

K á p o l n á n : Tiszt. özv. Tóth Menyhértne két ezüst kenyér osztó tányért ajándékozott az urasztalára 150 kor. értékben, férje emlékére; özv. Sándor Istvánné egy urasztali állványt ajándékozott 40 kor. értékben; ugyancsak ő egy abroszt 50 kor. értékben. Az énekkar 50 korona értékben a tanítói konyhát kitegláztatta. Az urasztalára kenyeret a lelkész, tanító és a presbiterium tagjai adtak; egy-egy alkalommal pedig bort Juhász József és Szabó Ferencz.

K o n d ó n : Ns. Bolváry Andorné egy alkalommal kenyeret és bort, Csapó József bort, Töcsér József kenyeret, Pap József kenyeret, J. Töcsér János kenyeret, Tamkó József kenyeret adtak az urasztalára, Boros Mihályné és Varga István pedig Isten dicsőségére 2—2 koronát.

Az összes adakozások értéke a kenyéren és boron kívül: 11401 korona 94 fillér.

II. Építkezések.

Rudóbánya - Szuhogyi egyházban: az anyaegyházban 477 K 47 fillér értékben, a leányegyházban 63 K 66 fillérig történt építkezés.

Felsőkelecsényben úgy a lelkészlak, mint a templom 700 K értékben javítottatott.

Felsőnyáradon: a főtiszt. egyházkerület által mint szükösi pénztári illetőség a Csapó János helybeli lelkész úr teheré megállapított 500 K-ból 395 K és 8 fillér értékben a templom javítottatott.

Sajókazán egyes épületek 830 korona értékben javítottak.

Sajóvadnán 80 kor. értékben történt építkezés s az egyház egy szőlőhelyet vásárolt 260 kor. értékben.

Sajóivánkán egy amerikai kút furatott a lelkészlakon 104 kor. értékben.

Felsőbarczikán a parochialis kert felső része deszkakerítéssel láttatott el. Az egyházi korcsma épületnél egy szárny épület és új konyha építetett és a tanítói lakon egy új sertésól. Az összes építkezés 511 kor. értékű.

Hegymeg: Parochialis kamara és istálló építetett 1300 kor. értékben, melyhez még a hivek mintegy 600 kor. értékű kézi és igás munkával járultak.

Damak: A lelkészi és tanítói lakon mintegy 200 korona értékben.

Hangács-Nyomár: A két egyház egy diszes paplakot építetett, fuvar és kézi napszámon kívül 6400 kor. értékben.

Bóldva: Egy diszes tanítólak építetett 6000 kor. értékben.

Vámos: A lelkész- és harangozólakon új kerítés készült, a tanítólak és tanterem kijavítottatott 600 kor. értékben.

Sajó-Ecseg: A lelkész és tanítólak, valamint az iskola csatornával láttatott el 249 kor. értékben.

Bábony: Egy igen csinos és a kornak megfelelő paplak építetett 7487 kor. értékben.

Szendrő-Ládon a tanítói lakon kút készítettett 400 kor. értékben.

Balajton az iskola és tanítói laknál tetemes építkezés történt.

Borsodon a templom kifestetett 200 kor. költséggel.

Radistyanban az iskola új padokkal láttatott el 220 kor. értékben.

Parasznyán új iskola és tanítói lak épült mellék épületekkel s több mint 150 m. hosszú új kerítés összesen 1481 kor. 18 fill. értékben.

S.-Kazinczon a lelkészlak udvarán egy sertés ól készült 300 kor. értékben.

Kápolnán a lelkész és tanítói lakon építkezések történtek 250 kor. értékben.

Tardonán lelkészlak átalakításra költött	2079	K	55	fill.
Mályinka: épület javításra	650	"	—	"
Visnyó: javításokra	453	"	—	"
Tapolcsány: új torony és temp. tetőre	4040	"	—	"
Nekézsen: 2 ajtó és iskola székekre	287	"	50	"
Bánfalva: javításra	118	"	84	"
Bánhorvát: szin és kerítésre . . .	300	"	—	"
N.-Barcza: kocsi szin és sertésóla	500	"	—	"
S.-Velezd: javításokra	272	"	—	"

Az összes építkezés 48238 K 06 fill.

III. Tőkepénzek.

Szilvás	4289	K	84	fill.	S.-Szentpéter	7000	"	—	"
Visnyó.	680	"	—	"	Rakacza-Szend	1634	"	06	"
Dédes	287	"	30	"	Szentjakab . . .	2773	"	94	"
Nekézsen	1060	"	90	"	Szalonna	11544	"	54	"
Bánfalva	9324	"	47	"	Szendrő	1863	"	14	"
N.-Barcza	2699	"	—	"	Szendrő-Lád . . .	4712	"	44	"
Varbó	846	"	72	"	Ládbessenyő	424	"	78	"
Parasznya	2303	"	20	"	Balajt	2358	"	67	"
Lászlófalva	154	"	—	"	Borsod	3187	"	60	"
Berente	743	"	84	"	Edelény	1608	"	—	"

Hegymeg	88 K 44 fill.	Bábony	626 K — fill.
Damak	250 „ 30 „	Rudóbánya	63 „ 76 „
Hangács	2000 „ — „	F.-Nyárad	6054 „ — „
Nyomár	2070 „ — „	Dövény	216 „ 26 „
Ziliz	650 „ 30 „	S.-Kaza	1235 „ 70 „
Boldva	17800 „ 34 „	S.-Vadna	1070 „ — „
Vámos	1434 „ 44 „	F.-Barczika	480 K 92 fill.
S.-Ecseg	6647 „ 56 „		

Legtöbb tőkepénze van Boldvának, 17800 kor., legkisebb Rudóbányának 63 kor. 76 fill. Összes tőkepénzek: 99,784 K 46 fillér.

IV. Adósságok.

D.-Horvát 1400 k., Rudó-Bánya 8000 k., Szuhogy 2200 k., F.-Kelecsény 560 kor., F.-Nyárad 1952 kor., Dövény 200 kor., Sajó-Kaza 600 kor., Sajó-Vadna 3000 kor., F.-Barczika 5000 kor., Lak 1122 kor., Hegymeg 150 kor., Damak 50 kor., Hangács 5400 kor., Nyomár 6000 kor., Ziliz 450 kor., Rakacza-Szend 200 kor., Meszes 2758 kor., Abod 200 kor., Martonyi 3000 kor., Szendrő 8000 kor., Szendrő-Lád 2400 kor., Ládbessenyő 1342 kor., Borsod 800 kor., Edelény 2200 kor., Finke 1600 kor., Varbó 3446 kor., 72 fill., Kápolna 993 kor., Kondó 680 kor., Tardona 2700 Mályinka 360 kor. Szilvás 2307 kor., Dédes 340 kor., Tapolcsány 2526 kor., Dédes-Tapolcsány 3000 kor., Nekézsén 400 kor., Sajó-Velezd 300 kor., Bánhorvát 200 korona,

Legtöbb adóssága van Szendrőnek 8000 kor. Legkisebb Dadamaknak 50 kor. Ö s z e s adósságok 75,836 korona 72 fill.

V. Pénztári állás.

	Bevétel.	Kiadás.	Maradv.
Tardona	3100.20	2984.27	115.93
Mályinka	1330.44	1299.28	31.16
Szilvás	2743.83	2337.36	406.47
Visnyó	1431.66	1324.12	107.54
Dédes	965.98	983.72	—.—
Tapolcsány	4433.18	4099.41	342.77

	Bevétel	Kiadás	Maradv.
Bánfalva	1965.33	1374.66	590.64
Nekézsen	574.79	477.06	97.06
Bánhorvát	1530.84	1234.10	296.74
N.-Barcza	3188.62	2145.21	1043.41
Sajó-Velezd	893.64	662.99	230.65
Varbó	3251.23	2153.40	1097.83
Radistyán (egyh.) .. .	607.83	235.32	372.51
Radistyán (isk.) .. .	704.30	325.84	378.46
Parasznyán (közpénztár)	452.81	338.60	114.21
isk. pénztár	375.30	79.40	295.90
isk. építési pénztár .	14816.18	14330.18	486.—
Lászlófalva	1859.83	1629.71	230.12
Alacska	1054.35	879.85	174.50
Berente	1936.33	1486.03	450.30
Sajószentpéter	7497.34	6892.71	604.63
S.-Kazincz (egyh.)	2174.03	1631.77	542.26
iskolai p. t.	158.96	74.04	84.92
Kápolna	842.77	611.83	230.74
Kondó	668.44	395.31	273.13
Edelényi járásban össz.	20053.79	13079.01	6979.35
Vámosi járásban	49498.78	42686.80	6811.98
S.-Vadnai járás	23676.57	14715.76	8960.81
Összesen:	151,787.35	120,456.74	31,350.02

VI. Magtár.

Disznós-Horvát: 276 $\frac{1}{2}$ véka gabona. Szuhogy: magtár-tőkepénz 1634 kor. 44 fill. S.-Ivánka: a hátralékkal együtt 37 hekto és 35 liter. Damak: 37 köböl 26 itcze gabona. Vámos: 91 köböl 25 itcze gabona, 91 köböl 33 itcze zab. 33 köböl, 2 véka 38 itcze árpa. Bábonny: 120 köböl, 1 véka, 5 itcze gabona. Meszes: magtári tőkepénz: 150 kor. 50 fill. Szendrő: gabona tőke: 14199 liter, pénzbeli tőke: 7949 kor. Szendrő-Lád: gabona tőke 1751 liter és 21 centi liter. Edelény: gabona tőke 188 köböl, 10 itcze. Mályinka: 100 köböl, 1 véka 20 itcze. Tapolcsány: 29 köböl, 5 itcze. Bánfalva: 24 köböl, 2 v. 10 itcze. Bánhorvát: 3469 liter, Barcza: 9916 liter. Velezd: 5594 l.

VII. Lelkészi alap.

Visnyón 284 kor., Nagy-Barcza 321 kor. 58 fill. Varbó 2612 kor., Radistyán 4142 kor., Parasznya 8112 kor., Lászlófalva 528 kor.,

Berente 159 kor. 86 fill., Sajószentpéter 6938 kor. 84 fill., Kápolna 1680 kor., Szendrő-Lád 3200 kor., Ládbessenyő 735 kor. 38 fill., Borsod 2664 kor. 52 fill., Lak 253 kor. 32 fill., Ziliz 474 kor., 92 fill., Bóldva 2272 kor., Bábony 1800 kor., F.-Kelecsény 4214 kor., 60 fill., Sajó-Kaza magtári tőkepénze: 4734 kor. 84 fill. köszénpénz 100 kor., S.-Vadna 850 kor. tőkepénz. Összesen: 44564 korona 99 fillér.

VIII. **Lelkészi és tanítói közös alap.**

Disznós-Horvát 104 kor., Sajó-Kaza 100 kor., S.-Vadna 1226 kor., $\frac{2}{3}$ részben lelkészi, $\frac{1}{3}$ részben tanítói. F.-Barczika 1526 kor. 90 fil., Bóldva 590 kor., S.-Vámos 6211 kor. 6 fill. Összesen: 9757 korona 96 fillér.

IX. **Tanítói alap.**

Visnyó 150 kor. 14 fill., Varbó 1328 kor., Radistyán 2096 kor., Parasznya 4040 kor., Lászlófalva 168 kor. 24 fill., Berente 36 kor. 14 fill., Sajó-Szentpéter 2905 kor., Kápolna 840 kor., Ládbessenyő 198 kor., Borsod 848 kor. 20 fill., Ziliz 306 kor., Bóldva 416 kor. 80 fill., Lak 173 kor. 44 fill., S.-Kaza 2000 kor. Összesen: 13,505 korona 96 fillér.

X. **Iskolai alap.**

F.-Barczika 98 kor., Ládbessenyő 21 kor. 62 fill., Fínke 589 kor. 60 fill., Radistyán 671 kor., 6 fill., Kápolna 50 korona. Összesen: 1430 korona 28 fillér.

XI. **Építkezési alap.**

Parasznya 4829 korona 18 fillér.

XII. **Orgona alap.**

S.-Vadna 165 kor. 14 fill., Bánhorvát 537 kor. 41 fill., Borsod 579 kor. 79 fill., Edelény 200 kor. Összesen: 1482 kor. 32 fil.

XIII. **Kehely alap.**

Sajó-Ivánka 45 korona 30 fillér.

XIV. **Torony alap.**

Sajó-Ivánka 923 kor. 40 fill., Martonyi 184 kor. Szendrő-Lád 20 kor. Összesen: 1127.40 fill.

XV. **Domesztikai váltság alap.**

Sajó-Ecseg 1730 kor. 34 fillér.

XVI. **Papi könyvtár alap.**

Szalonna 42 korona.

XVII. **Énekkar alap.**

Felső-Nyárádon 123 kor. 49 fillér.

XVIII. **Énekkar van:**

Felső-Nyárádon, Hangácson, Boldván, S.-Vámoson, Bábonyban, Edelényben, Radistyánban, Parasznyán, Sajószentpéteren, S.-Kazinczon, Kápolnán, Mályinkán, Szilváson, Dédesen, Bánhorváton, Nagy-Barczán, S.-Velezden.

XIX. **Iskolák.**

a) **Kitünők:** Disznós-Horvát, Szuhogy, Sajó-Vadna, Sajó-Ivánka, F.-Barczika, Ózd, Hangács, S.-Ecseg, Bábony, Szalonna, Abod, Borsod, Radistyán, Sajószentpéteren mind a három iskola, a s.-kazinczi nagyobb iskola és a kápolnai iskola, Szilváson kettő, Vinyói kettő, Nekézsén, S.-Velezd, Bánfalva, Bánhorvát, N.-Barcza.

b) **Dicséretesek:** Parasznya, S.-Kazinczi első és második osztály, Kondó, Tardona, Tapolcsány, Rakacza-Szend, Szentjakab, Meszes, Martonyi, Szendrő, Szendrő-Lád, Balajt, Edelény, Finke, Lak, Damak, Nyomár, Ziliz, Vámos, Dövény, Rudóbánya, Felső-Nyárád.

c) **Kielégítőek:** F.-Kelecsény, Hegymeg, Boldván kettő, Lábessenyő, Mályinka, Varbó, Berente, Lászlófalva Alacska.

Dédesben járvány miatt be volt zárva az iskola, Szakácsiban nem volt megvizsgálható az iskola, S.-Kazán nincs tanító.

XX.

Domesztikai összeg: Járulékokból 2184 kor. 70 fill., hirdetésekben 8 kor. 65 fill., perselypénz 8 kor. 20 fill. Ö s s z e s e n : 2201 korona 55 fillér mely összeg illető helyére a földhitelintézethez elküldetett. 1904. évi 2158 kor. 70 fill., különbözet 26 korona. E nagy esést leginkább a sajkókazai egyház okozta 21 kor. 20 fillér apadással

XXI.

Egyházmegyénk hiveinek létszáma 28601. Született: 455 fi, 470 nő = 925. Meghalt: 431 fi, 434 nő = 865. Házasságra lépett: 212 tiszta, 38 vegyes pár = 250. Megegyezett javunkra 5, kárunkra 3 = 8. Confirmáltatott: 238 fi, 242 nő = 480. Áttért: 5 fi, 1 nő = 6. Kitért: 4 fi, 7 nő = 11. Iskolába jár: 1727 fi, 1767 nő = 3494. Nem jár: 13 fi, 52 nő = 65.

Hivatalos számom a lefolyt egyházi évben 1049 volt.

Ezekben van szerencsém szokott évi jelentésemet megtenni, amelynek tanulságos részeire midőn felhivom a nygt. egyházmegyei közgyűlés szives figyelmét, magamat kegyes jóindulatába továbbra is a legmélyebb tisztelettel ajánlom.

Közgyűlésünk e jelentés alapján meggyőződván arról, hogy egyházmegyénknek úgy szellemi mint anyagi élete dicséretre méltó: esperesének e gondos jelentésért jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

3. Olvastatott az 1903. decz. 1-én Balajton tartott szavazatbontó bizottság jegyzőkönyve, melyből kitűnt, hogy az üresedésben levő vil. aljegyzői hivatalra a beérkezett 47 érvényes szavazatból Zsóry György ózdi főszolgabíróra 25 szavazat esett, mely szerint a szavazások általános szótöbbségével a vil. aljegyzői hivatalra Zsóry György törvényesen megválasztottnak jelentetett ki.

Közgyűlésünk a választás eredményét tudomásul veszi. S miután az új világi aljegyző az esküt letette a gyűlés jöki-

vánatai között az aljegyzői széket elfoglalta, amikor a hivatalos pecsétet is átvette.

4. Nagy Lajos balajti s. lelkész Tardonára, Kirvaacs László pam-lényi lelkész Szakácsiba, Bogdáni József jablonczai lelkész Varbóra, Nagy Barna mályinkai lelkész Sajóivánkára, Bodolay Miklós abauj-bereti lelkész Visnyóra meghívás útján rendes lelkészekül meg-választatván :

Közgyűlésünk a törvényes választásokat tudomásul veszi, nevezett lelkészeket — az utolsó kivételével — új lelkészi ál-lomásaikra beerősíti. A visnyói lelkész beerősítése őszi egy-házmegyei közgyűlésünkre marad, amikor esperesi elbocsátót kell neki felmutatni.

Beiktatására Nagy Lajosnak : Bodnár István, Bárczay László ;

Kirvaacs Lászlónak : Dávid József, gróf Vay Tihamér.

Bogdáni Józsefnek : Botos József, Miklós Ödön ;

Nagy Barnának : Balogh István, Zsóry Gusztáv tanács-bírák küldetnek ki.

Horváth János és Pataky János már régebben beerösi-tett lelkészek beiktatására pedig : Svingor József és Vladár Ervin t. bírák küldetnek ki.

5. Olvastatott a meszesi lelkész választásról szóló jegyzőkönyv mely szerint Meszesre pályázat útján szótöbbséggel lelkészül Konyha Pál pitsburgi mis. lelkész választatott.

Bár a lelkészválasztás a törvény követelményeinek meg-felelt, mi ellen kifogás nem emelhető : közgyűlésünk a beerö-sítést elodázza őszi gyűlésig, amikorra nevezett lelkész az amerikai ref. egyház missiói főhatóságától rendes és elfogadható szolgálati bizonyítványt és elbocsátó levelet tartozik bemutatni.

6. Az eltávozás folytán megüresedett lászlófalvi egyház elő-ljárósága arra kéri közgyűlésünket, hogy a lelkészi teendők ellátá-sára nekik s. lelkészt adni méltóztassék.

Közgyűlésünk s. lelkész hiányában a szomszéd lelkipász-torokat kéri fel lelkész választásig, hogy kisegitenék — fel-váltva — e gyülekezetet. Választás után pedig Csiky Zoltán rendeltetik oda felés minőségben.

7. Olvastatott ifj. Csabay Pál s. lelkész kérvénye, melyben arra kéri közgyűlésünket, hogy a visnyói feles lelkészi állásra őt

még egy évig meghagyni méltóztassék annyival inkább, mivel ő a volt lelkész halála után jobb állásra mehetett volna, de a nt. esperes úr biztosította őt arról, hogy ha el nem megy, lehetőség szerint Visnyón maradhat.

Bár a feles lelkészségek felett való intézkedés a közgyűlés jog és hatáskörébe tartozik; mindamelllett az egyház közérdekeire való tekintetből az esperesi intézkedést közgyűlésünk elfogadja és megerősíti.

8. Simon József balajti lelkész aziránt kérvényez, hogy míg s. lelkésze vizsgák után megérkezik, gondoskodnék közgyűlésünk a beteg lelkész helyettesítéséről.

Közgyűlésünk a szomszéd lelkészeket felkéri, hogy előregedett beteg lelkész társuk hivatalos teendőin segítsenek olyképen, hogy felváltva végezzék Balajton is az isteni tiszteletet.

9. Pónus Lajos h. lelkész beterjeszti az első vizsgáról kiállított, kijavított s. lelkészi bizonyítványát s mellékli az abauji esperes levelét, melyben ez az elbocsátó megtagadását indokolja.

Közgyűlésünk a bizonyítvány bemutatását tudomásul veszi, az esperesi elbocsátó mielőbbi megszerzésére azonban nevezett s. lelkészt utasítja, — aki ezalkalommal Bánhorvátra rendeltetik s. lelkészi minőségben.

10. Székely Szeőke Sámuel Berentére, Tóth Gyula okleveles tanítók F.-Kelecsénybe rendes tanítókul megválasztatván :

Közgyűlésünk okmányai alapján mindkét tanitót beerősíti.

11. Olvastatott Peres Árpád II. évet végzett tanító képezdész és a szt.-jakabi leány egyház kérvénye, melyben arra kéri közgyűlést, hogy nevezett tanitót oklevelének megszerzéseig ideiglenes minőségben a szt.-jakabi előkönyörgői álláson tud. venni méltóztassék.

Közgyűlésünk e választást tudomásul veszi. Szigoruan kikötván azt, hogy nevezett tanító minden évről tartozik egy-egy bizonyítványt bemutatni; mit ha elmulasztana: állása megüresedettnek nyilváníttatik.

12. Csapó János f.-nyarádi lelkész jelenti, hogy Kerekes Barna ideiglenes tanító közgyűlésünk múlt évi 10 sz. jkönyvének

eleget nem tett, amennyiben oklevelét máig sem tudta megszerezni.

Közgyülésünk utasítja nevezett lelkészt, hogy a pályázatot hirdesse ki s a tanítói választást foganatosítsa.

I 3. Csiky Árpád hegymegi és Tóth Gyula f.-kelecsényi tanítók a szokásos esküt ünnepélyesen letevén:

Erről nekik a hivatalos bizonyítvány kiadatott.

I 4. Olvastatott lelkészértekezletünk Sajószentpéteren ápril 7-én tartott gyűlésének jegyzőkönyve, melynek közgyülésünk által intézkedést igénylő pontjai következők:

a) Miután az értekezletről távolmaradását nem igazolta az elnökségnél Almássy Lajos:

A magát nem igazoló 4 korona birságban a kebelbeli gyámtár javára elmarasztaltatik, mely körülményre értekezleti pénztárnok figyelme felhivatik.

b) Az V. pont alatt foglalt azon határozatra, mely „Az egységes liturgia“ kérdését tárgyalja behatón Szuhay Benedek papi főjegyző előadásában:

Közgyülésünk a munkálatban lefektetett elveket úgy általánosságban, mint részleteiben magáévá teszi s midőn e munkálatot elfogadja azt nemesak fölterjeszti — mint egyházmegyei véleményt a főt. egyházkerületi közgyüléshez, de szóról-szóra jegyzőkönyvében is kinyomatja következő szövegezéssel:

Az egységes liturgia.

A Főtiszteletű és Méltóságos Konvent 1903. decz. 8—11-iki közgyűlés jegyzőkönyvének 7 sz. pontjában arra kéri úgy az egyházkerületeket, mint az egyházmegyéket, hogy adjanak feleletet a következő kérdésre: az egyházi szertartások dogmatikai tartalmának érintetlen hagyásával nyilatkozzanak az iránt: miben vélik megállapíthatónak az egységes liturgiát? Mennyire terjedhet a megállapítandó keretben a liturgus szabadsága, mily mértékben ölelheti fel a történeti múltat s mennyire érintheti az egyes egyházakban bevett s elfogadott szokást?

A rendkívül fontos kérdésekre feleletünk következő először általánosságban:

I. *Miben vélik megállapíthatónak az egységes liturgiát?*

Ugy a rendes isteni tiszteleti, mint egyéb rendkívüli vallásos cselekmények végzésénél s a szentségek kiszolgáltatásánál minden liturgus a megszabandó keretben egyformán járjon el. A formát szorosan megszabandónak illetőleg körvonalozandónak véljük, úgy, hogy ne legyen többé ahány ház, annyi szokás, hanem legyen a forma egységes, hogy a ref. magyar ember Magyarországnak bármely vidékén menjen templomba, csak úgy érezze magát, mintha otthon volna saját templomában. Az egységes keretben megállapítandó, hogy az isteni tisztelet s a szertartások alkotó részei mikből álljanak és miként következzenek egymásra. Szóval a forma, vagy rendtartás legyen kötött s attól a liturgusnak eltérni ne legyen szabad, Amennyiben pedig 300-ados liturgiánkat túlhaladta az idő s a fejlettebb izlés: azt nemcsak egységessé tenni, hanem reformálni is kell oly módon, hogy az a jelenleginél változatosabb illetőleg főlemelőbb legyen s necsak az értelmet, de valamelyes módon az érzelmet is foglalkoztassa.

II. *Mennyire terjedhet a megállapítandó egységes keretben a liturgus szabadsága?*

Nem vagyunk egy véleményen azokkal, akik az egységes liturgia szükségességét hangoztatva a liturgus részére egyszersmindenkorra megirt s kötelező beszédek és imák behozatalát óhajtják vagyis az alak mellett a tartalmat is megkötni akarják, mert ez egyenesen visszafejlődés lenne; de meg ellenkeznék is a protestantismus szabadságra törekvő szellemével.

Véleményünk szerint a megállapítandó egységes (formai) kereten belül legyen meg a liturgusnak az a szabadsága, hogy szellemének gazdag tárházából, hallgatóinak műveltségi fokozatához képest hozhasson elő tetszése szerint ót és ujat.

Tehát a lényegét a tartalmat megkötni egyáltalán nem akarjuk, nehogy ily módon az önálló gondolkozás és a magas szárnyalású tehetség tétlenségre legyen kárhoztatva s a hivatalos beszédek behozatala unalmassá tegye szertartásainkat. Az egy és ugyanazon beszédet és imát — hIVEINK többször hallva — egé-

szen megtanulnák s azon meggyőződésben, hogy papjoknak szájából úgy sem fognak már hallani semmi újat: ha nem maradoznának is el végképen egyes szertartásainkról, de érdeklődésök nagyon megcsappanna. Ez míg egyrésről ártana lelkipásztori állásunknak, másrésről visszahatással lenne népünk vallás erkölcsi életének fejlődésére.

III. *Mily mértékben ölelheti fel a történeti multat?*

Ez a kérdés már csakugyan mélyre ható sokoldalú és széleskörű tanulmányozást igényel, hogy vajjon az ő apostoli egyház megalakulásától, különösbbe pedig a Kálvin korától kezdve a jelen időig micsoda fejlődési mozzanatokon ment át a liturgia: a jelenben tapasztalható különféle változások mikor, mi okból és miképpen állhattak elő? Tanulmányozni kellene nemcsak a hazai hanem a külföldi összes ref. liturgiákat. Ehhez pedig hosszas idő és nyelvek ismerete szükségeltetik.

Véleményünk e legnehezebb kérdésre mégis általánosságban következő:

Minthogy a mi reformált anyaszentegyházunk nem emberi tekintélyen, hanem magának a Jézus Krisztusnak és apostolainak tanításán alapul s így zsinórmértéke az evangéliom: tehát liturgiáknak is evangéliominak, bibliainak kell lennie. Amennyiben pedig isteni tiszteleti rendtartásában az apostoli őskeresztyén egyházhoz hasonlít, ez egységes liturgia megállapításánál ide kell visszamennünk ez lesz a történeti alap, amelyen fel kell épülni az egységes liturgia épületének. Tekintettel a történelmi fejlődésre s a külföldi ref. egyházak liturgiájára, meghagyandók, illetve fölveendők mindazok az elemek, melyek Krisztus rendelkezéseivel nem ellenkeznek, melyek a jelenkor lelki szükségleteihez mérten értékesíthetők amelyen a lelki eledelt éhező és szomjuhozó lélek éhségét és szomjuságát kielégíthetik a közegyházhoz való tartozandóság érzetét ébren tartják és fokozzák, a valláserkölcsi életet virágzóvá és gyümölcsözővé tehetik.

IV. *Mennyiben érintheti az egyes egyházakban bevett s elfogadott szokást?*

Hogy erre a kérdésre helyes feleletet adhassuk, ismernünk kellene az isteni tiszteleti cselekmények körüli mindazon eljárásokat

és szokásokat, melyek nemcsak az egyes kerületekben de az egyes egyházakban is külön-külön divatosak. Miután ez nincs módunkban csak röviden nagy általánosságban következőket jegyezzük meg:

A sallangok s helyi különlegességek mint lényegtelen dolgok, végkép törlendők, illetőleg eltiltandók. A mit az idők folyamán imitt-amott a kifecszamodott izlés, egyéni szabadosság s egyesek követelődzése hozott létre, mind figyelmen kívül hagyandó. Igaz, hogg népünk konservatív, a régi gyepük bolygatását nem igen szereti, de a törvény által szentesített egységes liturgia neki imponálni fog s csendes béketűrőssel bele fog nyugodni a változhatatlanba annyival inkább, mert hiveink sem szeretik azt, hogy a szomszéd egyházban is másképen történik az isteni tisztelet sorrendje.

Megjegyezni kívánjuk, hogy ha a liturgusnak teljes szabadságot is adunk az alkalmi beszédek és imák megválasztásában, mégis szigoruan ragaszkodunk ahhoz, hogy a keresztelelésnél, konfirmálásnál, úrvacsora osztásnál, esketésnél, a szereztetési igék mellett, még a fogadástétel, bűnbevallás és esküforma is, minden hazai ref. egyházban egyforma legyen, tehát itt egységesíteni kívánjuk a tartalmat is.

Az isteni tisztelet keretére, illetve sorrendjére nézve, véleményünk következő:

1. Hétköznapokon reggel és este rendes isteni tisztelet tartandó ily sorrendben: Felálló és diktálás nélküli gyülekezeti ének után ima, urí ima, záríma és végül ének még azon esetben is, ha csak a lelkész, tanító és iskolás gyermekek vannak jelen a templomban. Az iskolás gyermekek 4 felső osztályának télben is szigorú kötelezőségévé tétessék a templomba való menetel. Nyárban az összesnek.

2. Vasárnap délelőtt mint nálunk szokásban van: háromszori harangozás után gyülekezeti kezdő (kis) ének, felálló ismét gyülekezeti (nagy) ének mindig az alkalomhoz mért. Ebből legalább két verset kell énekelni. Ima, textus, beszéd, utóíma, urííma, záríma hirdetés, adakozásra felhívás, végül éneklés.

Délután: éneklés mint délelőtt, az egyházi beszéd olykor-olykor felváltható biblia vagy káté magyarázattal; a többi rész az utóíma és hirdetés kivételével marad. Isteni tisztelet után mindkét nemen levő ifjak külön-külön nyárban felmarasztalandók.

3. Keresztelés: előfohász, beszéd keresztelés ima, megáldás kíséretében lehetőleg a templomban történjék.

4. Konfirmálás csak a nyári vizsgák után rendszeren előkészítve, nyilvános délutáni vasárnapi isteni tisztelet alkalmával történjék ily módon: az urasztalához áll a lelkész a gyermekek félkörbe. A gyermekek alkalmi éneke után előfohász, alkalmi beszéd, ezután a hiterősítő vizsga letétele. Erre következzenek a fogadás, ima, megáldás és utóének. Minden növendékkel a lelkész kezét fogja s a nap emlékeül minden növendék konfirmatói bizonyítványt és új testamantumot kap, melynek beszerzésére ha alap nincs, az egyház pénztára terhére szereztessék be. Ezt zárja be a gyülekezeti ének.

5. Urvacsora osztás alkalmával az alkalmi bűnbánati éneket kövesse előfohász, alkalmi beszéd, melynek főtárgya a Jézus váltságáhalála legyen, imakérdés, feloldás, meghívás szereztetési igék elmondása, megáldása; külön kell a kenyeret s külön kell a bort megáldani. A lelkész nem asztalonként, csak végül áldja meg az egész gyülekezetet, az alkalmi beszéd ima és úri ima után. Mialatt a lelképásztor a kenyeret osztja: a gyülekezet alkalmi éneket énekel.

Mi az úri szentvacsorát 5 alkalommal osztanánk ki, u. m.: husvétkor, pünkösdkor, aratáskor, reformatói emlékűnnepen (okt. 31.) és karácsonykor.

Betegeknek kívánatra az úri szent vacsora nappali órákban bármikor kiosztható, de a rendtartás itt is meglegyen határozva, az agenda pedig legyen rövid, nehogy a beteg figyelme meglankadjon, ereje kimerüljön.

6. Esketés: mint rendkívüli isteni tiszteleti cselekmény lehetőleg templomban történjék ily rendtartással: alkalmi ének után előfohász, esketési beszéd, esküforma, ima, megáldás, ének.

7. Temetés: csak a gyászudvaron történhetik. Ima és beszéd csak itt mondható, a holttestnek templomba vitele eltiltandó. Valamint a koporsóba tételkor való szereplés is. Kivánság szerint imával vagy halotti beszéddel temethetünk ilyen módon: Ének, előfohász, gyászbeszéd, ima, úri ima, záríma, ének.

Ha gyászbeszéd nem kívánatik, ugy az előfohászt imát kövesse az úri ima és záríma, kezdve és végezve a szertartást énekekkel. A

föveg az uriima alatt minden körülmények között leveendő. A lelkipásztor mindenkor köteles a halottat kikisérni a sirhoz s ott a sirbatétel előtt egy pár szóból álló siri beszédet mondani. A temetési énekek egyformaságáról most kell gondoskodni, hogy az eddigi halottat beszélgető énekek megszüntethetők legyenek. A temetőn több két versnél nem éneklendő. A mely helyen egyházi énekkar szokott temetni, hogy a gyülekezet is részt vegyen az isteni tiszteletben, chorus éneklés előtt el kell énekelni a XC zsoltárt.

8. A pap szentelés, esperes és püspök avatás, ugyszintén templomoknak, harangoknak, orgonáknak, iskoláknak, temetőknek felszentelése szintén egységesítendő, úgy formára mint anyagra nézve. E tekintetben elfogadásra ajánljuk a tiszáninneri ref. egyházkerületnek most megállapított és elfogadott rendtartását.

9. Betegekért a gyülekezetben imádkozhatunk, nemkülönben szárazságkor vagy hosszas esőzés alkalmából is azon bibliai elv alapján, hogy az Isten s a maga napját felhozza, mind a jókra, mind a gonoszokra és esőt ád mind az igazaknak, mind a hamsaknak földjére.

*

Ime általánosságban ez a mi véleményünk. Ki kell jelentenünk még, hogy a fölvetett kérdések nem tiszták, mert a kiegészítő kérdések csak zavart idéznek elő a felfogásban a helyett, hogy megvilágosítanak azt. Továbbá ki kell jelentenünk, hogy kellő előmunkálat nélkül az egységes liturgia kérdését lehetetlennek tartjuk most egyszerre megoldani. De azért eszmélkedjünk, munkálkodjunk, a gyakorlati élet követeményeit e kérdésben is sürgessük, derítsük fel, hogy lehetőleg már a közelgő zsinat végén legalább törvényhozás állapítsa meg az oly annyira szükséges egységes liturgiát! De mielőtt ez megtörténne a konvent 5 gyakorló lelkészt és 5 th. tanárt küldjön ki a kérdés tanulmányozására. Ez munkálatát küldje le az egyházmegyéknek. Ha mindez megtörténik adjon ki a konvent a zsinat megbízásából egy egész Magyarországra kötelező ref. liturgialis könyvet!

c) A VI. pont szölván a prot. püspökök nyugdíj szabályrendelet javaslatáról s azon állásfoglalásról, melyben értekezleti közgyü-

lés a kérdést csak akkor tartja időszerűnek tárgyalni, ha a ref. lelkészek országos nyugdíjügye is megoldást nyer.

Közgyűlésünk szótöbbséggel az értekezlet határozatát elfogadja, s e vélemény a főt. egyházkerületi közgyűléshez tisztelettel fölterjesztetik.

d) A népiskolai szabályrendelet javaslatot bíráló VII. pontot, mely szakszerű tanulmány alapján foglalkozik e közérdekű kérdéssel:

Közgyűlésünk lényegtelen módosítással elfogadja s a tanulmányt, mint a felsőborsodi ref. egyházmegye véleményét a főt. egyházkerület h. tanügyi előadójához, nt. Czinke István kerületi aljegyzőhöz tisztelettel fölterjeszti.

e) A VIII. pont alatt közölt felhívást, mely a hazai mindkét prot. egyházmegyékhez és lelkészi karhoz megküldetett s mely a lelképásztori alapfizetésnek, mint legkisebb lelkészi javadalomnak 1600 koronáról 2400 koronára való kiegészítését sürgeti.

Közgyűlésünk minden vita nélkül minden részletében elfogadja. A további intézkedések megtétele, a közvélemény megnyilatkozásától függ.

f) A jkönyv többi pontjai felolavstatván.

Tudomásul vétetik.

15. Olvaslatott a számvevőszéknek Sajó-Vadnán, 1904. márczius 24-én felvett jegyzőkönyve, melynek tartalma ez:

Jegyzőkönyv. Felvétellett Sajó-Vadnán, 1904. évi márczius hó 24-én, a felsőborsodi ev. ref. egyházmegye számvevőszékének üléséről.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyhm. gondnok, Palcsó Károly, Dávid József egyházi, Vladár Ervin világi tanácsbírák, Svingor József egyházi tanácsbíró dékán, dr. Sáfrán Dezső egyházmegyei ügyész.

A Svingor József egyházmegyei dékán kezelésében levő pénztárakról és alapítványokról vezetett számadások megvizsgáltatván, azok 1903. december 31-iki állása a következőkben állapittatik meg:

I. *Közigazgatási pénztár.*

Összes bevétel — — — — — — —	23054 kor. 74 fill.
Összes kiadás — — — — — — —	22276 „ 85 „
Maradvány — — — — — — —	777 kor. 89 fill.
A pénztár saját tőkéje — — — — — — —	33544 „ 99 „
A kezelés alatt lévő tőkék összege — — — — — — —	78878 „ 53 „
Összes tőke:	112423 kor. 52 fill.

II. *A pénztár tulajdonát képező tőkék:*

Hátralékos kamat gyanánt mutatkozik — — — — — — —	1598 kor. 29 fill.
Ehhez hozzáadva a pénztári maradvány — — — — — — —	777 „ 89 „
Valamint a pénztár saját tőkéjét — — — — — — —	33544 „ 99 „
A tár állása a kezelt tőkén felül — — — — — — —	35921 kor. 17 fill.
Saját tőkeszaporodás — — — — — — —	999 „ 57 „

III. *Gyűléstartási alap:*

Bevétel — — — — — — —	2836 kor. 46 fill.
Kiadás — — — — — — —	2818 „ — „
Maradvány — — — — — — —	18 kor. 46 fill.

A tár állása:

Tőke — — — — — — —	19514 kor. 20 fill.
Kamat hátralék — — — — — — —	736 „ 96 „
Pénztári maradvány — — — — — — —	18 „ 46 „
Összesen:	20269 kor. 62 fill.
Tőkeszaporodás — — — — — — —	590 „ — „

IV. *Bárczay alapítvány:*

Bevétel — — — — — — —	317 kor. 01 fill.
Kiadás — — — — — — —	253 „ 12 „
Pénztári maradvány — — — — — — —	63 kor. 89 fill.

VII. *Iskolai könyvek alapja.*

Bevétel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	122	kor	99	fill.
Kiadás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	115	„	28	„
Pénztári maradvány	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	kor.	21	fill.

A tár állása:

Tőke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	494	kor.	—	fill.	
Hátrálékos kamat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	„	—	„	
Pénztári maradvány	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	„	21	„	
										Összesen:	501	kor.	21	fill.
Tőkeszaporodás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	„	—	„	

VIII. Az egyes egyházak és hivatalok egyházmegyei kezelés alá adott és a közigazgatási pénztár keretén belől kezelt tőkékről vezetett számadás megvizsgálatván, azoknak 1903. december 31-iki állása, az alábbi kimutatás szerint találtatott.

Sor- szám	A tőketulajdonos czime	Tőkeösszeg	
		kor.	fill.
1.	Borsodi ev. ref. tanitói hivatal tőkéje	720	—
2.	Radistváni ev. ref. tanitói hivatal tőkéje	2096	—
3.	Radistváni lelkészi hivatalé	4142	—
4.	S.-Ivánkai lelkészi hivatalé	1362	—
5.	Boldvai lelkészi hivatalé	2272	—
6.	Varbói lelkészi hivatalé	2612	—
7.	Varbói tanitói hivatalé	1328	—
8.	S.-Ecsegi egyházé	4000	—
9.	F.-Kelecsényi lelkészi hivatalé	3900	—
10.	S.-Ivánkai egyházé	200	—
11.	Abodi tanitói hivatalé	2516	—
12.	Vámosi lelkészi és tanitói faalap	6211	06
13.	Szakácsi egyházé	2000	—
14.	Kápolnai lelkészi hivatal	1600	—
15.	Lászlófalvi lelkészi és tanító hivatalé	114	—
16.	Szentjakabi leányegyházé	938	40
17.	Parasznyai egyházé	2423	23

Sor- szám	A tőke tulajdonos czime.	Tőkeösszeg	
		kor.	fill.
18.	Parasznyai tanítói hivatalé	4040	—
19.	Parasznyai lelkészi hivatalé	8112	—
20.	Vadnai egyházé	1070	—
21.	Debreczeny Gápor alap. (a putnoki tpénztárban)	415	—
22.	Vadnai lelkészi hivatalé	850	—
23.	Id. Nagy Péter alapítványa	100	—
24.	Kápolnai tanítói hivatalé	800	—
25.	Vadnai orgona alap	165	14
26.	Ózdi missziói egyházé	498	65
27.	Szentpéteri egyház tőkéje	7000	—
28.	Szentpéteri lelkészi hivatalé	6938	—
29.	Szentpéteri s. lelkészi hivatalé	1270	—
30.	Szentpéteri kántori hivatalé	1345	—
31.	Szentpéteri tanítói hivatalé	1560	—
32.	Apostol Mihály alapítványa	200	—
33.	Lelkészi értekezleti tőke	370	91
34.	Zilizi tanítói hivatalé	306	—
35.	Vadnai lelkészi és tanítói hivatal tőkéje $\frac{2}{3}$ és $\frac{1}{3}$ részben	580	—
36.	Szendrői egyház magtári tőkéje	1863	14
37.	Bábonyi lelkészi hivatalé	500	—
38.	Ládbessenyői egyházé	200	—
39.	Ládbessenyői lelkészi hivatalé	160	—
40.	Ládbessenyő tanítói hivatalé	100	—
41.	Svingor József egyhm. dékán o v a d é k gyanánt egyhm. határozat szerint betett tőkéje	2000	—
		Egész összeg:	78878 53

IX. Az egyházmegyei számvevőszék a Svingor József dékán által felmutatott számadásokat, értékpapirokat megvizsgálván, mindent a legnagyobb rendben talált; a pénztári maradvány gyanánt jelentkező összeget dékán készpénzben a számvevőszék előtt felmutatta; így az egyházmegyei számvevőszék indítványozza a Nagytiszteletű Egyházmegyei közgyűlés előtt, hogy dékán részére az 1903-ik évre a felmentvényt megadni méltóztassék.

X. Svingor József dékán tapasztalatképen jelenti, de a számvevőszék más oldalról is értesülést szerzett arról, hogy az 1903. január 19-én Balajton tartott számvevőszéki gyűlésről felvett jegyzőkönyv XI. pontjában foglalt, az 1903. évi április hó 22—23 napján Felsőnyáradon tartott egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvének 17-ik ponja szerint jóváhagyatott azon határozat, hogy az egyházlátogatók az egyes kötvények ellenőrzésére szükséges kérdéseket a presbiterium előtt tegye fel, az egyes kötvények biztosságát, adósok és készfizető kezesek vagyoni állapotát a presbiterium előtt tárgyalja: a legtöbb helyen vizatetszést szül, és sok — különben biztos — adós, inkább másünnen felvett kölcsönnel visszafizeti tartozását, mintsem hogy ily szélesebb körü nyilvánosság tárgyalja az ő vagyoni ügyeit.

Dékán egyuttal indítványt tesz arra nézve, hogy a fent számszerűleg hivatkozott határozatnak most felemlített része oda módosítottassék, hogy az egyházlátogatók az egyes adósokról és készfizető kezesekről beszerzendő adatokat ne a presbiteriumtól, hanem csupán a lelkész és gondnoktól szerezzék be.

A számvevőszék a dékán indítványát elfogadja s következő jóváhagyás végett az egyházmegyei közgyűlés elé terjesztendő határozatot hozza:

A Felső-Nyáradon 1903. ápril. 21—22 napján tartott egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvének 17-ik pontjában jóváhagyott az ugyanazon évi számvevőszéki gyűlésről felvett jegyzőkönyv XI. pontjában foglalt azon rendelkezés, hogy „az egyház látogatók minden egyes községben a körutjuk alkalmával az illető presbitérium előtt a dékán által részükre kiállítandó kimutatásban feltüntetett kötvényi tőkék biztosságáról az adósok és készfizető kezesek vagyoni állapotáról és életben létéről illetve elhalálzásáról a dékán által összeállítandó rovatos ivenkben az adatokat jegyezzék be“ abban a részében melyszerint ezen egyház látogatói teendők a presbiterium előtt és közbenjöttével teljesítendők, hatályon kívül helyeztetik s e helyett határoztatik, hogy az egyházlátogatók ezen teendőket rendszeren csak a lelkész és gondnok közreműködésével végezzék, szükség esetére feljogosítottván az egyházlátogatók, hogy a lelkészen és gondnokon fölül még a presbiterium egyes tagjától is, vagy ha az okvetlenül szükségesnek látszanék — de csak is ebben az eset-

ben — az egész presbiteriumtól szerezzé be a szükséges felvilágosításokat.

XI. Concrét eset merült fel arra nézve, hogy a pénztár kezelési alapszabályok IV rész 2. pontjának rendelkezésével szemben miszerint: „Ugy a kölcsönvevő, mint a készfizető kezesek vagyoni viszonyai az illető lelkész, és egyházi gondnok által kiállítandó bizonylattal igazolandó.“

Egy lelkész ur azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kölcsönöknek a lelkészek által történendő ilyen közvetítése a lelkészi állás méltóságával ellenkezik, de ily bizonyítvány kiadására a lelkésznek törvényes kötelezettsége nincs is, másrészt pedig a számonvevőszék nem lévén a lelkésznek fölöttes hatósága, az egyházmegyei gondnok, vagy a dékán azon megkeresésének, hogy a kölcsönvevő adós és készfizető kezesek által a kötvényen tett aláírását az illető lelkész és gondnok tanukként előttemezzék, a lelkész nem köteles eleget tenni, mert csak arra van kötelezettsége, hogy az aláírás a lelkész és gondnok előtt történjék, de nem arra is, hogy ez aláírásokat lelkész és gondnok tanukként is előttemezzék.

A hivatkozott rendelkezés idáig a lelkész urak előtt nem volt vitás, mert idáig minden lelkész ur úgy értelmezte a szabályt, hogy a vagyoni viszonyokról adandó bizonyítvány kiadása úgy a fenti §. valamint az 1892. évi Nagy-Barczán tartott tavaszi közgyűlés 22-ik j.-kvi pontja alapján a lelkésznek és gondnoknak hivatalos kötelessége; s minden lelkész és gondnok ily értelemben járt is el, a számonvevőszék is teljesen így értelmezte ezen dolgokat. Hasonlóan általános felfogás volt idáig az is, hogy az egyházmegye azon rendelkezése, mely szerint az adós és készfizető kezesek a kötvényt a lelkész és gondnok előtt írják alá, magában foglalja a gondnok és lelkész azon kötelezettségét, hogy az aláírásokat tanukként a lelkész és gondnok előttemezzék.

Ujabb felhívásra az ezen általános felfogással ellentétes állásponton lévő lelkész úr is kiállította a bizonyítványt és előttemezte a kötvény aláírásokat, úgy a számonvevőszék panaszt nem emel. De hogy a tudomására jutott kivételes és valószínűleg egyedül álló vélemény is az általános és kötelező törvényes álláspontra hozni

lehesen és minden lehető kétely eloszoljék: a számvevőszék a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűléshez fordul, mely határozathozatalra jogosult testület egyedül képes és hivatott saját határozatának hiteles, meg nem támadható magyarázatot adni. Kéri a számvevőszék, méltóztassék authenticus magyarázatot nyilvánítani az iránt, hogy az Egyházmegye vonatkozó intézkedései úgy értendők-e, hogy a kölcsönadáshoz szükséges bizonyítványok kiállítása, valamint a kötvényi aláírásoknak tanúkkénti előttemezése a lelkésznek és gondnoknak hivatalos, törvényes kötelessége?

XII. Egyházmegyei ügyész jelenti, hogy Marsalkó István ládbessenői lakosnak 400 koronás kötvénye, illetve tartozása be nem hajtható, mert Marsalkó István maga vagyontalan, készfizető kezesei közül Szabó Sámuel elhalt, Marsalkó József pedig vagyontalan. A kötvényből ez idő szerint 141 korona 36 fillér tőke és annak 1900. január 1-től járó kamatai állanak fel, valamint ezen felül 43 kor. 90 fillér perköltség.

A számvevőszék a Marsalkó István 400 koronás kötvény tartozását és annak hátrálékosnak mutatkozó kamatait a közigazgatási pénztár tőkéi közül töröltetni javasolja, utasítja az egyházmegyei ügyészt, hogy a ládbessenői lelkésztől az adós és készfizető kezesek vagyoni viszonyaira vonatkozólag további adatokat szerezzen be s jelentést tegyen.

XIII. Utasittatik egyházmegyei ügyész, hogy a neki behajtás és rendezés végelt átadott kötvényekről az egyházmegyei közgyűlésnek jelentést adjon és pedig:

Cs. Varga János, Jubász Sámuel, Füzi János, Szabó Sándor, Óvári Miklós két rendbeli, Szepesi József és Ujvári Terézia kötvényeiről.

XIV. Egyházmegyei ügyész jelenti, hogy követelések behajtásánál abban az esetben, ha a követelés ingatlan elárverezése útján hajtandó be, gyakran több év telik bele, hogy a követelés befoly. Ily esetekben ügyésznek is több évig várni kell munkadíjára, és gyakran tetemes kész kiadásainak megtérülésére is. Kéri ügyész, hogy ily esetekben jogosittassék fel arra, hogy az ily részére megállapított költségek fedezésére a kezeihez befolyó más összegeket fordithassa, vagy pedig az ő ilyenmü már megállapított követelélé-

seire a közigazgatási pénztárból előleg adassék.

A számvevőszék e kérelmet az Egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

Kelt mint fent.

Vadászy Pál esperes, egyházi elnök, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, világi elnök, Sáfrán Dezső egyházmegyei ügyész, jegyző.

Közgyűlésünk a jegyzőkönyvben foglaltakat örvendetes tudomásul veszi, egyházmegyei dékán részére a felmentvényt megadja, a X. és XI. pontban foglalt javaslatokat, és illetőleg egyházmegyei dékán által írásban külön is beadott javaslatokat megerősítve következő határozatot hozza:

1. A lelkészek és gondnokok kötelesek az egyházmegyei kölesönök kiadásánál — mint eddig — ugy ezután is közremunkálni. A kölesönvevők és kivált kezesek hitelképességét megbírálván, — egy hivatalos bizonylatban — a kölesönt legjobb tudások szerint véleményezni. Kötelesek továbbá, a halál-ozási és vagyoni viszonyok változásának eseteit minden alkalommal, haladék nélkül a dékánnak bejelenteni és az adósok „nyilvántartási jegyzékét” pontosan vezetni.

2. A kötvény aláírások mindig a lelkész és gondnok előtt történjenek, kivételt csak az képezzen, mikor vagy a lelkész, vagy a gondnok a kölesönvevő. Ilyen esetben a tanító, vagy egy presbiter lehet előttemező.

3. Ha a kölesönvevők, vagy kezesek közül valaki irni nem tud: a néviró mindig az egyik előttemező legyen, aki aztán az aláírások alá ezt írja oda: „néviró és okmánymagyarázó N. N.”

4. A kölesönvevőnek ha felesége van, ez a kötvényt mindig, mint adós írja alá.

5. Az adósok „nyilvántartási jegyzéke,” az egyházlátogatók által, minden egyházlátogatás alkalmával ellenőriztessék és pedig oly módon, hogy minden egyházban, megérkezésök estvéjén, vegyék elő a kezöknél levő nyilvántartási jegyzéket és a lelkész és gondnoktól — tételről-tételre menve — kérdezzék ki az adósok és kezesek életbenlétét, s vagyoni viszonyait, s ahol kötvénymegujításnak, vagy peresítésnek szüksége mutatkozik, az olyan eseteket, a szintén kezöknél levő rovatos jegyzőkönyvbe jegyezzék be, hogy azután, ezen jegyzőkönyv nyomán, a dékán a szükséges intézkedést megtehesse. Ha a lelkész és gondnok valamely esetben felvilágosítást adni nem tudna: akkor a presbiterium is megkérdezendő.

6. Ha a dékán az ügyésznek, valamely adós kötvényét, betáblázás vagy peresítés végett megküldi, ügyész köteles a szükséges intézkedést lehető gyorsan megtenni s általában oda törekedni, hogy a peresített követelések behajtása 2—3—4 évig ne huzódjék, mert ez a hosszadalmasság az egyházmegye pénztárainak csak kárára lehet és nem javára.

7. A peresített ügyek, a számvevőszék s egyszersmind az egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvében — tételenként — mindig nyilvántartassanak, hogy így közgyűlésünk által is ellenőrizhetők legyenek.

A XII pontban és ezzel kapcsolatosan tárgyalt egyházmegyei ügyészi jelentésben foglaltakra közgyűlésünk határozatilag kimondja, hogy a Marsalkó István féle 400 koronás kötvénytartozást és annak hátralékos kamatait nem törli, presbiteriumot az általa e tárgyban kiállított bizonyítványban foglaltak teljesítésére figyelmeztetőleg felhívja. Ezen ügy ősz i közgyűlésünkig nyilvántartandó.

Egyházmegyei ügyészünknek ezen kötvény peresítése körül felmerült készkiadásai fedezésére az egyházmegyei közigazgatási pénztárból 15 koronát utalványozunk.

A XIV. pontban foglaltakra következőket határozzuk: Elsősorban is megújítjuk azon előbbi határozatunkat, hogy egyházmegyei ügyész az általa elővitt ügyekről a számvevőszék ülésére jelentést tenni mindig köteles.

Olyan esetben, midőn valamely követelés ingatlan elárverezése útján hajtandó be, egyházmegyei ügyész részére a már megállapított és egyházmegyei gondnok, illetőleg gyám-tári világi elnök előtt igazolt követeléseire a közigazgatási pénztárból előleg adandó ki, amelyről azonban ügyész köteles az ügy teljes befejezte után elszámolni.

16. Olvastatott a gyám-tári választmányának Bánfalván, 1904. április 6-án felvett jegyzőkönyve, mely egész terjedelmében így hangzik:

Jegyzőkönyv. Felvétellett Bánfalván, 1904. április 6-án tartott gyám-tári választmányi ülésben.

1. Svingor József dékán bemutatván az egyházmegyei lelkészi gyám-tárról vezetett számadását az 1903. évről kitünt, hogy volt a tárnak:

Évi bevétele	—	—	—	—	—	—	11123 K 40 fill.
Évi kiadása	—	—	—	—	—	—	10969 „ 24 „

Pénztári maradvány: 154 K 16 fill.

mely összegből 100 kor. már kiadatott a zárszámadás lezárása óta; a többi pedig készpénzben felmutattatott.

A tár állása:

1. Pénztári maradványban	— — — — —	154 K 16 fill.
2. Kamtozó tőkékben	— — — — —	43267 „ 14 „
3. Kamathátralékban	— — — — —	613 „ 62 „
4. Országos és megyei gyámtári belépti- dij és évjárulék hátralékokban	— — —	443 „ 96 „
A tár állása 1904. márcz. 1-én összesen:		<u>44478 K 88 fill.</u>

A tőkeállomány:

1904. márczius 1-én	— — — — —	43267 K 14 fill.
1903. márczius 1-én volt	— — — — —	40959 „ 14 „
Tehát tőkeszaporodás 1904. márczius 1-én		<u>2308 K — fill.</u>

Ezen számadás valamint a tőke bevételi és kiadási naplókönyvek megvizsgálatván javahagyatott s pénztárnoknak azzal szemben a felmentvény megadása véleményeztetik.

2. A tár állását mutató 4-ik pont alatt bizonyos összegekkel hátralékban vannak:

Beregszászy Ferencz 36.40 kor., Csiky József 21 kor., Kazay Sándor 34.53 kor., Rác Endre örökösei 61.78 kor., Csiky Zoltán 8.36 kor.

Ezen feltüntetett összegre nézve tiszteletteljesen indítványozzuk, hogy Beregszászy Ferenczet, mint akinek hátralékja még Meszesről maradt, Csiky Józsefet, mint a ki még mult évről van hátralékban, Csiky Zoltánt, mint a ki szakácsai egész jövedelme után tartozik: méltóztassék záros határidő alatt adósságaik kifizetésére kötelezni.

Kazay Sándor tartozására tisztelettel indítványozzuk, hogy abból 24 kor. 33 fillér a lászlófalvi volt lelkész özvegye terhére állapíttatnék meg, mint amely összeg még a lászlófalvi felés papság jövedelmét terhelte, Kazay Sándor 10 koronát tartozik fizetni.

A Rác Endre nevén álló 61 kor. 78 fill. követelésre nézve javasoljuk, hogy az örökösei szólíttassanak fel a követelés kifizetésére mivel az egész jövedelmet az örökösök élvezték el.

3. A Szabó István nekézseni lakos nevén álló 200 koronás kötvényre és az Ujvári Terézia s.-velezdí lakos nevén álló 300 koronás kötvényre vonatkozólag melyek peresítettek ügyész által, jelenti ügyész, hogy úgy egyiket mint a másikat perelte s az ügy folyamában van.

Nyilvántartatik s az ügyész utasítatik, hogy lehetőleg rövid idő alatt az ügyet bonyolítsa le, nehogy a késedelem miatt egyetlen tőke is elveszen.

4. Miután a kötvények felülvizsgálata alkalmával több oly követelést láttunk hol az elhalt lelkészek özvegyeinek a jutalékából kellene levonni a nevökön álló követelést s mivel erre határozat nincs; indítványozzuk: hogy

mondja ki a nt. egyházmegyei közgyűlés, hogyha lelkészek vesznek fel kölcsönt ne csak a lelkészek de feleségeik is írják alá a kötvényt, vagy kimondani egy oly értelmű határozatot mely így hangzik: Ha a lelkész elhunytá alkalmával tartozik a gyámháznak: a feleség jutalékából a tartozás vagy egyszerre, vagy részletesen vonassék le.

5. Tisztelettel indítványozzuk, hogy az új lelkészek belépti díjait a jelenlegi élvezett jövedelem után fizessék, ne pedig az 1894. évben kiállított jelentőivek alapján.

Kmft.

Palcsó Károly egyh. elnök, Vladár Ervin gyámházi választmányi elnök, Botos József, Dávid József, Svingor József dékán, Bárczay László, Szuhay Benedek b. tag, — mint jegyző.

Közgyűlésünk a jegyzőkönyvben foglaltakat tudomásul veszi, a választmány javaslatait elfogadja határozattá emeli, pénztárnoknak a felmentvényt megadja.

A 2. pont alatt felsorolt adósokat névszerint: Beregszászy Ferenczet, Csiki Józsefet, Kazay Sándort, (10 K. erejéig) Rácz Endre örökösait és Csiky Zoltánt ugyszintén Kökényesdi Pálné lelkész özvegyet felszólítja, hogy tartozásaikat 1904. Julius 1-ig haladéktalanul fizessék ki.

A 3. pont alatt említett Szabó István 200 koronás kötvény peresítésére nézve ügyész utasítatik, hogy a végrehajtást azonnal foganatosítsa.

A 4. pont alatt felvetett indítványt pedig közgyűlésünk elfogadva kimondja, hogy: ha lelkész tartozik a gyámháznak:

elhunyta alkalmával a feleség jutalékából a tartozás vagy egészen vagy részletekben levonatik.

17. Olvastatott a segélyosztó bizottság következő jegyzőkönyve :
Jegyzőkönyv. Felvétellett Balajton 1903. decz. 1-én tartott segélyosztó bizottsági ülésben.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes és Ragályi Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Svingor József, Balogh István, Bodnár István papi; Szekrényessy Árpád, Zsóry Gusztáv v. tanácsbírók és Szuhay Benedek biz. jegyző.

1. Felolvastatott a főt. püspök ur átirata, melyben arról értesíti esperesünket, hogy a f.-borsodi egyházmegyéhez 2271 kor. 06 fillért tett át kiosztás végett.

I. *Allamsegély 900 korona.*

Ebből kap:

1. Egyházmegyei egyesített gyámtár $\frac{1}{3}$	— — — —	300 kor.
2. Közigazgatási pénztár $\frac{2}{3}$	— — — —	600 „
		Összesen: 900 kor.

II. *Hollandi tárból 160 korona.*

Ebből kap:

1. Bárdos István kondói lelkész	— — — —	80 kor.
2. Horváth János ivánkai lelkész	— — — —	80 „
		Összesen: 160 kor.

III. *Szükösi tárból 80 korona.*

Ebből kap:

1. Urbán Bálintné	— — — —	40 kor.
2. Esztergomi Pálné	— — — —	20 „
3. Ferenczy Istvánné	— — — —	20 „
		Összesen: 80 kor.

IV. *Tolcsvai Nagy Gedeon alaphól 350 korona.*

Ebből kap:

1. F.-Kelecsényi egyház	— — — —	80 kor.
2. Tapolcsányi egyház	— — — —	80 „
3. Szendrei Józsefné	— — — —	20 „

4. Bitzó Ferenczné	— — — — —	20	„
5. Nagy Sándor kazai tanító	— — — — —	40	„
6. Katona Dénes szalonnai tanító	— — — — —	40	„
7. Gööz Ferencz kazinczi (I.) tanító	— — — — —	40	„
8. Iskolai jutalomkönyvekre tőkésített	— — — — —	30	„
		Összesen: 350 kor.	

V. *Baldácsy alapból 771 kor. 30 fillér.*

Ennek felét 385 kor. 65 fillért következő egyházak kapják:

1. Hegyemei egyház	— — — — —	50 K	— fill.
2. Ládabessenyői egyház	— — — — —	50	„ — „
3. Ózdi missiói egyház	— — — — —	50	„ — „
4. Dövényi egyház	— — — — —	50	„ — „
5. Rakacza-Szendi egyház	— — — — —	50	„ — „
6. Vadnai egyház	— — — — —	50	„ — „
7. Nekézseni egyház	— — — — —	50	„ — „
8. S.-Ivánkai egyház	— — — — —	35	„ 65 „
		Összesen: 385 K 65 fill.	

Ennek második felét következő lelkészek, lelkész özvegyek és árvák kapják:

1. Szücs Ábrahám nyug. lelkész	— — — — —	53 K	— fill.
2. Elek József bábonyi lelkész	— — — — —	40	„ — „
3. Doktor Gyula kazinczi lelkész	— — — — —	40	„ — „
4. Reho Jánosné	— — — — —	40	„ — „
5. Szabó Jánosné	— — — — —	40	„ — „
6. Kovács Endréné	— — — — —	52	„ 65 „
7. Ujlaky Vilma	— — — — —	40	„ — „
8. Elek Ida	— — — — —	40	„ — „
9. Rác Zsigmond	— — — — —	40	„ — „
		Összesen: 385 K 65 fill.	
		385 „ 65 „	
		Főösszeg: 771 K 30 fill.	

VI. *Szegény lelkészek és tanítók segélye 9 kor. 76 fill.*

Ezt kapja:

Csiky József előkönyörgő tanító 9 kor. 76 fillért.

VII. *Somossy alapítvány kamata 25 kor.*

Ezt kapja:

Sassi Szabó Klára 25 kor.

VIII. *Szükösi tár pénztári maradvány 100 kor.*

Ezt kapja:

1. Sassi Szabó Klára	—	—	—	—	—	—	—	—	15 kor.
2. Demjén Andrásné	—	—	—	—	—	—	—	—	45 „
3. Rozgonyi Istvánné	—	—	—	—	—	—	—	—	40 „

Összesen — 100 kor.

2. Indítványozza bizottságunk, hogy mondaná ki az egyházmegyei közgyűlés, hogy jövőben a Somossy alapítvány kamatából évente 25 korona segély egy szegény lelkész özvegynek kiadassék.

3. A mennyiben az évente felmaradt szükösi tári illetékek-ből a gondos és lelkiismeretes gazdálkodás következtében a segélyosztó bizottság rendelkezése alatt állott ez idén 100 korona:

Ez összeg VIII. sz. alatt felosztatott.

Kmf.

Szuhay Benedek
biz. jegyző

Közgyűlésünk a jegyzőkönyv tartalmából a segélyek helyes kiosztásáról meggyőződven bizottság eljárását jóváhagyja, megerősíti.

A 2. pont alatt felvetett indítványt, hogy jövőre a Somossy alapítvány kamatából évente 25 korona egy szegény lelkész özvegyének adassék ki, közgyűlésünk határozattá emeli, azon módosítással, hogy ez az összeg csak 20 korona lehet.

18. Olvastatott az egyházlátogatási bizottságnak jegyzőkönyve, mely tételről-tételre így hangzik:

Jegyzőkönyv. Felvétellett Balujton, az 1904. február 25-én tartott egyházlátogatási biz. ülésben.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes és Ragályi Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Svingor József egyházmegyei dékán, Palcsó Károly, Dávid József, Suhay Benedek, Barna Gyula, Bárdos István, Baltá József, Bodnár Béla, Dakó Lajos, Demeter Bertalan mint egyházmegyei kiküldöttek.

1. Elnöki üdvözlés után az 5 járásba kiküldött egyházlátogatók beszámolnak azon különböző címeken beszédett alamizsna és egyéb pénzekkel, a miket az illető egyházak, lelkészek és tanítóktól a hivatalos kimutatás értelmében kellett beszédniök, mely összesen 9805 kor. 71 filér.

Egyházmegyei dékánnak nyugta ellenében ez összeg hiány nélkül átadatik.

2. A vámosi járás egyházlátogatói jelentik, hogy a szakácsi egyház a szükösi tárba és a sárospataki építőtárba most nem fizetett, okul adván, hogy az alamizsna könyv elveszett.

Bizottság úgy a volt felügyelő lelkészt, mint a jelenlegi lelkészt a nt. egyházmegyei közgyűlés által utasítatni kéri, hogy az alamizsna könyvet keresnék meg s a hiányt jövőre pótolja az egyház.

3. A bánvölgyi járás egyházlátogatói jelentik, hogy ott a legtöbb egyházban a lelkészek és tanítók törvény ellenére községi pótladóval is megvannak róva s azon a völgyön a legtöbb helyen évek óta ki is fizették.

Bizottság fölkéri a nt. egyházmegyei közgyűlést, hogy e sérelmes ügyről biztos tudomást szerezní, s az esetleg jogtalanul kifizetett összegeket vagy visszatérítetni vagy pedig jövőre adóba betudatni méltóztassók.

4. A vámosi járás egyházlátogatói jelentik, hogy az egyházlátogatóság és a nyári körlátogatóság ellátási költsége nagyon különböző az egyes egyházakban: a jó rend érdekében talán helyes dolog volna azt a a maximális összeget is megállapíttatni amibe kerültek a hivatalos egyház és iskolalátogatók ellátása.

Bizottság az indítványt elfogadva fölkéri a nt. egyházmegyei közgyűlést, hogy mondaná ki miszerint a lovak ellátásán kívül a téli egyházlátogatók ellátási díja 16 koronánál, a nyári iskola látogatók díja pedig 6 koronánál magasabb egy egyházban sem lehet.

Kiadta: Szuhay Benedek e. m. p. főjegyző.

Közgyűlésünk a jegyzőkönyvet tudomásul veszi.

A 2 pont alatt foglalt szakácsi egyházat, illetve annak lel-

készét utasítja, hogy az elveszett alamizna könyvet keresse meg, a jövő egyházlátogatóknak 2 évi illetékről számoljon el.

A 3. pont alatt foglalt sérelemről közgyűlésünk biztos tudomást óhajtván szerezni, felszólítja a „Bánvölgységi járás” összes lelkészeit, hogy az illető polgári hatóságnál járjanak utána ha községi pótdó-e vagy pedig törvényhatósági adó az a mit évek óta fizettek? Ha ez megtörténik: az eredményről értesítsék az esperesi hivatalt.

A 4 pontra nézve közgyűlésünk kimondja miszerint a zambon kívül a téli egyházlátogatók ellátási díja 16 koronánál, a nyári iskolai körlátogatók ellátási díja pedig 6 koronánál magasabb egy egyházban sem lehet.

19. Lengyel Gyula ladbessenyői h. lelkész bemutatja a második lelkészi vizsga letetését bizonyító oklevelét.

Tudomásul vétetik.

20. Lászlófalván 1903 szeptember 8-án tartott közgyűlés jegyzőkönyvének 13. pontjára vonatkozólag Palcsó Károly és Szekrényessy Árpád szakaszbeli t. bírák jelelntik, hogy a ladbessenyői lelkészi jövedelmet 616 koronában állapították meg kongrua nélkül. Ez összegből Lengyel Gyula 100 koronát ajánlott fel az egyház pénztára javára évenként, mit, úgy a presbiterium, mint a küldöttek elfogadtak.

Tudomásul vétetik.

21. Mult évi Lászlófalván tartott őszi közgyűlés jegyzőkönyvének 9. pontjában foglalt utasítás folytán Szállósy Bertalan mályinkai tanító a gömöri egyházmegyétől nyert bizonylattal igazolja, hogy a hivatalos esküt letette. Littkey György s.-kazinczi tanító pedig jelenti, hogy oklevelét jelenleg benem mutathatja, mivel az a nagymélt. vallás és közokt. miniszteriumtól még nem érkezett vissza.

Közgyűlésünk Szállósy Bertalan eskütételét tudomásul veszi, Littkey Györgyöt pedig oklevelének bemutatására és eskütételre ujabbán utasítja.

22. Ugyanazon jegyzőkönyv. 18 sz. pontjára vonatkozólag olvastatott Borsod vármegye közigazgatási bizottságának 3624/1903 sz. átirata a Szent István napi sérelem ügyében mely így hangzik:

3624/kb. 1903. Borsodvármegye közigazgatási Bizottságától.

A felső-borsodi ev. ref. egyházmegye kérvényében azt adja elő, hogy Alacsán, Bábonyba, Vadnán és Hangácson a községi bírák és jegyzők dobszó útján közzé tették, miszerint Szent István király napján senki semmi néven nevezendő mezei munkát ne merészseljen végezni s ennek értelmében a ref. vallásu mezei munkások hazaparancsoltattak. Ennek folytán kéri az egyházmegyei közgyűlés a közigazgatási bizottságot: hogy a felsorolt s meg-megisméltendő intézkedések miatt, vallásügyi sérelmek ellen hozzon jogorvoslatot és saját hatáskörében intézkedjék, miszerint a községi bírák és jegyzők ne háborgassák törvény ellenére a protestánsok hitbeli meggyőződését.

Mindenek előtt megjegyeztetik, hogy az 1891. XIII. t.-cz. 1 §-a az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről a Szent István napot nemzeti ünnepé nyilvánítja.

Annak eldöntésére azonban, hogy ezen nemzeti ünneppé nyilvánításnak mi a jogi következménye közigazgatási bizottságunk magát hivatottnak nem érzi, miután sem e tárgyban felmerült egyes kihágási esetek felülbíralása s ugy a fenthivatott törvény alkalmazása jogkörébe nem tartozik.

Ami pedig a felebbezés, helyesebben újabb kérvényben felhozott egyes panaszolt eseteket illeti a nyomozat megejtetvén a beérkezett jelentésekből csak az tűnik ki, hogy Bábony községben semmiféle hirdetés nem történt, hogy Vadna, Alacska községekben Szent István király napjának nemzeti jellege dobszó útján közzé tétetett, hogy Hangács községben dobszó útján hagyatott meg, hogy Szent István napján a lakosság mezei munkát ne végezzen: azonban ezen községek egyikében sem fordult oly eset elő, hogy mezei munkát végezõ ref. földmivesek a munkából hazaparancsoltattak vagy ezen munka végzéseért a hatósághoz bejelentettek volna. A Szent István napja nemzeti jellegének ezen dobszó útjani hirdetése sőt a lakosságnak a mezei munkától való tartózkodás iránti felhívása azonban vallásügyi sérelmet nem képez, mert ily sérelmet egyedül valamely hatóságnak illetékességi jogkörében kibocsájtott intézkedései állapíthatnak meg. A községi elöljáróságok pedig sem a nemzeti ünnep tartalmára, magyarázására sem a mezei

munkától való tartózkodás meghagyására illetékességgel nem bírnak, s kibocsájtott dobszó utjáni felhívásai a törvényes értéket nélkülözik — s így vallásügyi sérelmet sem állapíthatnak meg.

Mindazon által helytelenítjük, hogy a községi előljáróságok olyannal foglalkoznak, amihez semmi közük nincsen, mert ez a törvényben járatlan egyének előtt alkalmas azon tévhit keltésére, mintha a községi előljáróságok a mezei munka eltiltására s a nemzeti ünnep tartalmának meghatározására illetékességgel bírnának: ezen okokból fölhívni határoztuk alispánunkat arra, hogy a községi előljáróságokat általában utasítsa, hogy az 1891. évi XIII. t.-cz. rendelkezései a mezei munkára nem vonatkoznak és saját jogkörében mozogva hasonló figyelmeztetések és felhívások kibocsájtásától tartózkodják.

Miskolcz, 1903. deczember hó 12-én.

Báró Vay Elemér
elnök.

Tisztelettel tudomásul vették.

23. Ugyanazon jegyzőkönyv 20. sz. jegyzőkönyvi pontjára vonatkozólag Bodnár István és Bárczay László szakaszbeli t. bírák jelentik, hogy megbízatásukban eljárta a f.-bárczikai egyház számadását, kifogásolt nyugtáit megvizsgálták s a felvett jegyzőkönyvet a mellékelt okmányokkal együtt beterjesztik.

Közgyűlésünk ez okmányok és jelentés alapján meggyőződést szerezvén arról, hogy ez a homályosnak tetsző ügy egészen tiszta: a f.-bárczikai egyház kifogásolt gondnoki számadása a további felelősség alól felmentetik.

24. Ugyanazon jegyzőkönyv 27 pontjára vonatkozólag Balogh István és Zsóry Gusztáv szakaszbeli t. bírák jelentik, hogy a szendrői egyházban a 2074. liter magtári gabona elvesztének okát sikerült kipuhatólniok, amennyiben a kölcsönvett 305 liter gabona régi kamatjával rugott fel oly tetemes mennyiségre. A presbiterium igazolása szerint ugy az adósok, mint a kötvényen szereplő jótállók sőt 1884-ben az akkori gondnok is elhaltak, minek következtében az akkori behajtás körüli mulasztás miatt ma már felelősségre senki nem vonható. Hogy az egyház a valódi 305. liter gabona tőke követelés elvesztével ne károsíttassék: küldöttség a jótállók utó-

dait barátságos uton a tőke kifizetésére a presbiterium belenyugvásával felhivta, s azok jelenlétökben a tőkekövetelést kamat nélkül kifizették. Így ez ügy végleg befejeztetett.

Tudomásul vétetik.

25. Ugyanazon jegyzőkönyv 21-ik pontjára vonatkozólag a s. - k a z i n c z i presbiterium jelenti, hogy a még kint levő 837 K 86 fill. régi hátralékból 96 K 22 fill. folyt be. Az egyházi törvényekben előirt eljárás minden tekintetben megtéetett, azonban kevés eredménye lett, amennyiben a hátralékok legnagyobb része bevehetetlen. Kéri tehát ezen ügyet az egyházmegyei nyilvántartásból törölni.

Közgyülésünk a jelentést tudomásul veszi, azonban felhivja a presbiterium figyelmét, hogy a hátralékokat továbbra is tartsa nyilván, időnként szorgalmazza s az eredményről az egyházlátogatásnak minden évben számoljon el.

26. Ugyanazon jegyzőkönyv 22. pontjában foglaltakra a v a r b ó i h. lelkész jelenti, hogy a rossz karban levő iskolai épületek még nincsenek kijavitva; a hátralékok legnagyobb része befolyt, ami még kint van, az bevehetetlen; az iskola mulasztások meggátlására a kellő intézkedések megtéettek.

Jelentése tudomásul vétetik.

27. Ugyanazon jegyzőkönyv 30-ik pontjában foglalt utasításhoz képest egyházlátogatóság jelenti, hogy R.-Szendén az egyházi épületek kijavitása még nem történt meg s az erről szóló jelentés az illető lelkész betegsége miatt maradt el,

Ezen ügy továbbra is nyilvántartatik.

28. Ugyanazon jegyzőkönyv 29-ik pontjára vonatkozólag egyházlátogatóság jelenti, hogy a s z e n t j a k a b i tanítói földből megyei útnak kisajátított 4 hold terület értéke még nem térült meg.

Továbbra is nyilvántartatik.

29. Ugyanazon jegyzőkönyv 30-ik pontjára vonatkozólag egyházlátogatóság jelenti, hogy a m e s z e s i egyház rossz karban levő melléképületei még nincsenek kijavitva s az egyház adója fizetetlen.

A hiányok rendezése s az eredménynek őszi gyűlésig leendő bejelentése presbiterium kötelességévé tétetik.

30. Ugyanazon jegyzőkönyv 31-ik pontjára vonatkozólag egyházlátogatóság jelenti, hogy a szendrői egyházban észlelt hiányok nagyrészben rendezettek. A magtári alaphól átvett 4263 K 14 fill. összeg 10 évi részletben leendő visszafizetésére az egyház — illetve ennek kéyviselésében a presbiterium — magát kötelezte s ennek megengedését jóváhagyni kéri.

Közgyűlésünk a hiányok rendezését tudomásul veszi. A 4260 K 14 fill. magtári tőke tíz évi részletben leendő visszafizetését megengedi oly föltétellel, hogy a hátralékos összeg után az egyház 6%-os kamatot fizessen; hogy ez által a magtári alap — mint a lélkészi és tanítói fizetések alapjául szolgáló tőke — ne esökkenjen, hanem inkább gyarapodjék. Az évi törlesztés eredményéről minden évi tavaszi közgyűlésünk-höz jelentés teendő.

31. Ugyanazon jegyzőkönyv 32-ik pontjára vonatkozólag egyházlátogatóság jelenti, hogy a ladbessenyoői egyház zilált anyagi helyzete most is úgy van, amint eddig volt azonban a hitek az egyházi épületek kijavítására a mozgalmat már megindították, van is némi pénzök s készülnek az építkezéshez.

Torábbra is nyilvántartatik.

32. Ugyanazon jegyzőkönyv 33-ik pontjában foglaltakra egyházlátogatóság jelenti, hogy Felsőnyáradon az egyházi tőkék után kintlevő kamathátralék befolyt, a kötvények rendezettek s mindenféle adók s illetékek ki vannak fizetve.

Tudomásul szolgál.

33. Ugyanazon jegyzőkönyv 37-ik pontjára egyházlátogatóság jelenti, hogy Alacsán az iskola és tanítói lak megújított, a toronytető az egyház szegénysége miatt még javítatlan.

Továbbra is nyilvántartatik.

34. Ugyanazon jegyzőkönyv 34-ik pontja szerint a rudóbányai egyházban hátralékban levőnek jelzett 1737 K 96 fillér pénztári maradvány ügyének megvizsgálásával járási egyházlátogatóság bizatott meg, azonban jelentés e tárgyban nem érkezett be.

Utasítja közgyűlésünk a rubóbányai lelkészt és presbiteriumot, hogy az ügy állásáról jövő őszi közgyűlésünkre tüzetes jelentést tegyen.

35. Ugyanazon jegyzőkönyv 36-ik pontjában foglaltakra egyházlátogatóság jelenti, hogy K o n d ó n a parochialis könyvszekrény bevan szerevezve, azonban kivetéseiből még kint van 321 K 42 fill.

Közgyűlésünk a hátralékok behajtását s az eredménynek őszi közgyűlésünkre leendő bejelentését presbiteriumnak szigorú kötelességévé teszi.

36. Ugyanazon jegyzőkönyv 38-ik pontjára egyházlátogatóság jelenti, hogy S z i l v á s o n az építkezési kivetésekből még kint levő hátralékok behajtása folyamatban van.

Továbbra is nyilvántartatik.

37. Ugyanazon jegyzőkönyv 40-ik pontjára vonatkozólag egyházlátogatóság jelenti, hogy a m á l y i n k a i egyházban észlelt régebbi hiányok rendeztettek.

Tudomásul szolgál.

38. Ugyanazon jegyzőkönyv 39-ik pontja szerint a dédesi magtári szabálytalanságok megvizsgálására szakaszbeli tanácsbírák küldettek ki. Kiküldött bizottság jelenti, hogy a magtári számadás rendeztetett, a kintlevő hátralékok egyrésze befolyt, nagyobb része azonban még mindig hátralékban van.

Utasítja közgyűlésünk a dédesi egyház elöljáróságát, hogy a magtárban tartozók tőkéit azonnal mondja fel s hajtassa be és a befolyt összeget, mint tőkepénzt az egyházmegyei pénztárban gyümölesöztesse. Az eredményről őszi gyűlésre tegyen jelentést.

39. Ugyanazon jegyzőkönyv 42-ik pontjára vonatkozólag egyházlátogatóság jelenti, hogy L a k o n az 1902. évről hátralékban maradt 500 liter gabona és 41 K 50 fill. pénz legnagyobb részben jelenleg is kint van és a presbiterium állítása szerint bevehetetlen. Továbbá jelenti, hogy az 1903. évről ismét 2889 liter gabona és 482 K 70 fill. összeg mint az egyház javára beszedendő tanítói fizetés — szintén hátralékban van.

Közgyűlésünk az egyházlátogatóság jelentéséből sajnosan tapasztalja, hogy Lakon évről-évre mindig több-több hátralék marad kint a hiveknél; ennél fogva szigoruan utasítja az egyházi előljárást, hogy az egyházi teher kivetésére és beszedésére kiváló gondot és erélyt fordítson s az egyházi törvények 5-ik §-át szigoruan alkalmazza, s minden törvényes eszközzel hasson oda, hogy egyik évről a másikra ily tetemes hátralék ne maradjon. A ügyre vonatkozó részletes jelentése őszi gyűlésre beváratik.

40. Az ózdi missiói egyház jelenti, hogy építendő templom és paplak helyül a rimamurány-salgótarjáni vasműrészvénytársaság 724 □öl területet, az építésre 3000 korona összeget, továbbá nagyobb mennyiségű s értékű vas- és fedőanyagot ajándékozott; továbbá jelenti, hogy az építkezésre már 12,000 korona tőkéje van s elérkezettnek látja az időt a templom és paplak építésének megkezdésére.

Ezekből kifolyólag arra kéri közgyűlésünket, hogy az építkezésre az engedélyt megadni méltóztassék. Tervet és költségvetést jelenleg nem csatol, mivel határozott megállapodás e tekintetben még nem történt, hanem azt kérelmezi, hogy az utólagosan bemutatandó terv és költségvetés egyházmegyénk elnöksége által időközben megerősíthető legyen.

Közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság nagylelkű ajándékát, valamint az ózdi egyház hiveinek lelkesedését s nemes törekvését; egyszersmind a templom és paplak építésére — a kellő fedezet előállításának feltétele mellett — az engedélyt megadja s a bemutatandó terv és költségvetés megerősítésére elnökséget felhatalmazza.

41. Olvastatott az ózdi missió egyház kérvénye, melyben templomának és paplakának felépítésére 14,000 korona tőkesegélyre kéri magát ajánlatni.

Közgyűlésünk örömmel látja ezen missiói egyház fejlődését s hiveinek áldozatkészségét, s szívesen óhajt rajta mindenkor segíteni, de ez idő szerint ily magas összeggel tőkesegélyre nem terjesztheti fel, mivel kérvényével elkésett, a mennyiben az 1903. évi június hó 3-6 napjain Budapesten tartott Konvent jegyzőkönyvének 58-ik pontja szerint az 1903—1908 évek

ben megszavazandó tőkés segélyek a korábban folyamodó egyházak részére a már kidolgozott szerves munkálat alapján fogynak folyóvá tétetni s ezen kidolgozott tervtől a Konvent eltérni nem fog. Azonban a jövőben tőkés segélyért folyamodó egyházak között okvetlenül ajánlani fogja.

A mi azon kérését illeti, hogy részére közgyűlésünk bárholnan szerezzon törlesztéses kölcsönt, erre nézve utasítja nevezett egyház presbiteriumát, hogy e dologban saját belátása szerint járjon el s vegye igénybe ügyészünk tanácsát és közbenjárását.

42. A felsőnyárádi egyház presbiteriuma az iránt kérvényez, hogy közgyűlésünk az 1200 koronára felemelendő fizetéssel díjazott tanítói állásra rendelje el a pályázatot, mivel a mostani csekély fizetésre okleveles jó tanító nem akad s e miatt a szülék gyermekeiket a róm. kath. iskolába járatják.

Közgyűlésünk méltányolja a presbiterium ama jó akartu törekvését, hogy a tanítói fizetés 1200 koronára emeltessék fel és erre okleveles jó tanító választassék, de mivel a fizetés felemelés csak presbiteriumban tárgyalatott, egyházközségi közgyűlésben pedig nem, ennél fogva a pályázat kihirdetését ez időszerint nem rendelheti el; hanem utasítja közgyűlésünk nevezett egyház előljáróságát, hogy a tanítói fizetés felemelését az egyházi törvények 253 §-sa értelmében presbiteriumi javaslattal ellátva rendes, szabályszerűen megtartott egyházközségi közgyűlésben tárgyalassa s elfogadás esetén ezen határozatot, valamint a 3 példányban kiállítandó új díjlevelet esperesünkhöz terjessze be.

Ezzel kapcsolatban esperesünk felhatalmaztatik, hogy a hozzá betérjesztett egyh. községi közgyűlési határozat és szabályszerűen kiállított új díjlevél alapján addig is míg közgyűlésünk azokat megerősítés végett a főtiszt. egyh. kerületre felterjeszteni a pályázat kihirdetését rendelje el, hogy így a tanítói állás az 1904/905. iskolai évre betölthető legyen.

43. Tárgyalás alá vétetett az ózdi missió egyház azon kérvénye, melyben építkezési szükségleteire 4000 korona közalapi évi rendkívüli segélyt kér.

A mennyiben a közalaptól adandó évi segélyek a konvent által határozottan megvannak jelölve, nevezetesen: 1200 kor.,

1000 kor., 600 kor., 500 kor., 400 kor., 300 kor., 200 korona összegekben; ennélfogva folyamodó egyház kérvénye alaki és tartalmi hiánya miatt tekintetbe vehető nem volt, hanem utasítja közgyűlésünk folyamodó egyházat, hogy kérvényét újból kiállítva őszi gyűlésünkre terjessze be, a mikor is a fentjelzett évi segélyek valamelyikére ajánlani fogja.

44. Tárgyaltatott a disznóshorváthi egyház presbiteriumának azon kérvénye, melyben az egyház tulajdonát képező és a disznóshorváthi 77. számú tjkvben A + 1. 2. sor, 398. és 424. hr. sz. a. bejegyzett szőlőföldeknek, Hudák András és társa műcsonyi lakosnak 453 kor. 30 fill. árban történt eladását jóváhagyni kéri.

Vonatkozó összes iratok azzal adatnak vissza folyamodó egyháznak, hogy az E. T. 27. § 9. pontja értelmében az egyházközséget az egyházi és polgári hatóságokkal szemben a presbiterium elnöksége képviselvén: az adásvevési szerződés a a lelkész által is aláírandó lesz.

45. Olvastatott Mindszenti Imre sajkókazai lelkész kérvénye, melyben 1425 K 10 fillérben megállapított évi javadalmazását a hibás megállapítás miatt terhelő s elődje részére fizetendő 160 K évi nyugdíj fizetése miatt szenvedett 294 K 90 fill. kárát a főltiszteletű egyházkerület által kapott államsegélyből megtéríteni kéri.

Beigazoltnak látván egyházmegyénk azon körülményt, hogy a lelkészi fizetés összeírásakor a 160 kor. évi nyugdíjterher nem lett levonva, folyamodó lelkész ezen kérvényét a főltiszteletű egyházkerületi közgyűlésre pártoló véleménynyel felterjesztjük.

46. Leskó László berentei lelkész aziránt kérelmez, hogy az egyház presbiteriumát kötelezze egyházmegyénk az 1802. május 27-én hozott azon jogerős határozatának végrehajtására, mely szerint a lelkészlak és iskola vizsükségletének ellátására egy kút építése elhatároztatott. Ezt a határozatot a presbiterium vonakodik végrehajtani, pedig emiatt a lelkésznek s tanítónak nagy kára van.

A szóbanforgó kút építésének szükségességét, az egyházlátogatóktól nyert értesítés alapján egyházmegyénk elismeri. Mielőtt azonban ebben az ügyben érdemleges határozatot hoznánk, felkérjük egyházmegyei gondnokunkat, hogy a berentei

egyház főgondnokával ebben az ügyben legyen szives tárgyalni. A további intézkedést ennek eredményétől tesszük függővé.

47. Rakaczaszendi lelkész bejelenti, hogy a felügyelete alá tartozó szentjakabi egyház tanítóját illető földből valami utépités céljára 1200 és 704 □ öl terület lett kisajátítva s utnak elfoglalva. Emiatt a tanítói föld használhatatlanná vált s a kisajátító ezt a területet átvenni nem akarja, csupán a 60 fillérben megállapított □ ölenkénti árt hajlandó kifizetni.

Minthogy a betérjesztett iratból ebben az ügyben — tekintettel az 1881. évi XLI. t.-c. 13. §. rendelkezésére — közgyűlésünk nem alkothat magának tiszta képet, az ügy megvizsgálásával szakaszbeli tanácsbirákat bizzuk meg.

48. A lászlófalvi lelkészlak építése tárgyában a helyszínére kiküldött bizottság jelenti, hogy a megtartott egyezségi tárgyalás során — az egyháztagnak szegénysége miatt — csupán annyit sikerült elérniök, hogy kötelezte magát az egyház a lelkészlak építését 1906 tavaszán megkezdeni, addig pedig ez alatt a 3 év alatt az építéshez szükséges összeget kivetés útján előteremtik. Bejelentik azon sajnálatos körülményt is hogy az egyháztagnak közül sokan — többszöri kérés, intés és rendreutasítás daczára — a küldöttséggel szemben tiszteletlenül, sőt egy tag oly botrányosan viselkedett, hogy ezt a kir. járásbirósághoz is fölkellett jelenteniök. Ezzel kapcsolatosan a lászlófalvi egyház lelkésze és gondnoka, a lelkészlak építése tárgyában 1903. december 21-én oda kiküldve volt egyházmegyei küldöttség meghagyása folytán jelenti, hogy a 3 évi ciklusra elosztva kivetni elhatározott lelkészlak építési költségéből, az 1904. évre, az egyház hiveinek kezén levő földbirtokra: 524 kor. 78 fillért, családfőkre 504 kor. 16 fillért összesen 1028 kor. 94 fillért vettek ki.

Tudomásul vesszük azzal, hogy a kivetési lajstrom őszi közgyűlésünkre jóváhagyás végett betérjesztendő lesz. Az építési ügy előmeneteléről pedig hozzánk minden évben jelentés teendő.

49. Tárgyaltatott a felsőnyárádi lelkész kérvénye, melyben aziránt kérelmez, hogy b. e. elődje: Debreczeni Gábor emlékére fia által tett 400 kor. alapítványi tőke, mely a putnoki takaréka-

pénztárban 4%-a kamatozásra van elhelyezve nagyobb kamatozás céljából, az egyházmegyei dékáni hivatalnak adassék át kezelés végett.

Értesítjük folyamodó lelkészt, hogy ez az összeg az alapítólevél rendelkezése értelmében kezeltetik ilyen módon. Ha ezen változtatni óhajt, az alapítólevél módosítása iránt, az alapító Debreczeni Bertalan sárospataki főiskolai jogügyi igazgatóhoz forduljon.

50. Olvasztatott a nyomári egyház presbiteriumának kérvénye, melyben a Nyomár község volt urbéres telkesgazdái tulajdonát képező s a nyomári 226. sz. tjkv.-ben A — 4. sor 368. hrsz. a. foglalt 14 hold 100 □-öl területű községi erdőből eladott s a tanitói hivatalt is részben illető 6 holdra vonatkozó adásvevési szerződésnek a gondnok által leendő aláírását megengedni kéri annyival is inkább, mert ebből az egyháznak kára nem származik, mivel a volt urbéres telkesgazda közönség a vételáron a szendröládi határban ugyancsak 6 hold területű erdőt vett.

Ennek az adásvevési szerződésnek az aláírására lelkészt és gondnokot felhatalmazzuk.

51. A ládbessenyői egyház presbiteriuma aziránt kérelmez, hogy a lelkészi és tanitói hivatal tulajdonát képező s üzemterv szerint kezelt erdőnek fáját kivágathassa, s az ezért befolyó összegnek egyrészét az iskola építésénél felhasználhassa. A befolyó összegnek másik része, vagyis annyi, amennyinek kamata a lelkész és tanító évi faszükségletét fedezné, — tőkésítenék.

Az erdő kivágását azon körülmény teszi szükségessé, hogy a szakközeg állítása szerint abban a fák nem fejlődnek, mert alig van benne ép, egészséges fa; mi miatt, — ha egyházmegyénk ehhez beleegyezését adja, — az erdőigazgatóság az erdő kivágására az engedélyt készséggel megadja,

Közgyűlésünk ennek az erdőnek a kivágására az engedélyt megadja, a befolyandó vételárt, azonban a mindenkori lelkész és tanító javára, megfelelő arányban „fafizetési alap” ézimén tőkésíteni rendeli.

52. Szuhay Benedek és Elek József b. tagok, bemutatják az egyházmegyei lelkészi könyvtár új alapszabálytervezetét.

A bemutatott alapszabálytervezetet következő szöveggel hagyjuk jóvá:

A felsőborsodi ev. ref. egyházmegye lelkészi könyvtár alapszabálya.

1. §.

A felsőborsodi ev. ref. egyházmegye az 1868-ik évben alapított lelkészi könyvtárát a kebelében működő lelkészek önképzésére ezentul is fentartja s az alábbi §§-okban megállapított föltételek figyelembe vétele mellett folyvást gyarapítani óhajtja.

2. §.

Czime: „Felsőborsodi ev. ref. egyházmegyei lelkészi könyvtár.“

3. §.

Czélja az, hogy minden lelkész kevés költséggel minél könnyebben juthasson szakjához tartozó könyvekhez s ezek szorgalmas olvasása által magát folytonosan képezhesse.

4. §.

Kötelezett tagjai: a felsőborsodi ev. ref. egyházmegyében jelenleg működő vagy ezután szolgálatba lépő rendes lelkészek és az oly helyettes lelkészek kik fél jövedelmet huznak.

5. §.

A könyvtár gyarapítására minden tag évenként 2 korona díjat fizet, mely összeg utólagosan az egyházlátogatóság útján szedetik be. Segédlelkészek tagsági díjat nem fizetnek, azonban a könyvtárt az alapszabály 12. és 13-ik §-ában foglaltak pontos betartása mellett használhatják.

6. §.

Tekintetbe véve, hogy az új lelkészek a már régidő óta börmértékben beszerzett műveket készen kapják és olvashatják, méltányos dolog, hogy minden lelkész az egyházmegye kötelékébe való beerősítés alkalmával a dékán kezeihez a könyvtár javára egyszersmindenkorra 4 korona belépti díjat fizessen.

7. §.

Az egyházmegyei lelkészi könyvtár székhelye Sajószentpéter.

a hol a könyvek részint a s. lelkész lakásán, részint más alkalmas helyen elhelyezett záros szekrényekben őrzendők meg.

8. §.

A könyvtár kezelője az időnkénti sajoszentpéteri segédlelkész, ki köteles azt bizonyos tiszteletdíjért erkölcsi és anyagi felelősség mellet pontosan kezelni; az olvasás végett kivitt könyvek kivételéről és beadásáról, az általa kezelt pénzekről hiteles naplót vezetni s évi számadását az egyházmegyei könyvtári bizottság elé terjeszteni.

9. §.

A könyvtárra való felügyeleti jogot, mint patrónus a f.-borsodí nt. egyházmegye közgyűlése gyakorolja az általa választott két bizottsági tag által. Ezen bizottság kötelessége a könyvtár feletti hív örködés, e beszerzendő könyvek kiválasztása, megrendelése, bekötetése s a könyvtárnok által hozzá beterjesztett évi számadás felülvizsgálása. Ugyszinte ezen bizottság kötelessége könyvtárnok változás esetén a könyvtárnak megvizsgálása és az új könyvtárnoknak leltár melletti átadása: az átadás és átvétel megtörténte jegyzőkönyvbe veendő s az illetők aláírásával hitelesítendő, amidőn az esetleges hiányokról az előbbi könyvtárnok vagy esetleg az ellenőrzést elmulasztók szavatolni s a hiányt pótolni kötelesek.

A könyvtár állásáról minden évben a tavaszi egyházmegyei közgyűléshez jelentés teendő.

10. §.

Hogy a beszerzendő könyvkészlet minden tag igényének minél inkább megfelelhessen, feljogosittatik minden tag, hogy a könyvtári bizottságnak egyes műveket megvételre ajánlhat s a bizottság az egyes tagok kívánságát lehetőleg figyelembe venni tartozik.

11. §.

Az egyházmegyei lelkészi könyvtárban levő könyvekről egy törzskönyv vezettség, melybe a megszabott rovatok szerint minden megszerzett és bekötött könyv a könyvtárnok által pontosan bejegyzendő. Ezen törzskönyv a könyvtárban helyeztetik el s a bizottság által minden évben megvizsgáltatik és aláíratik. Minden

könyv czimlapja a „Felsőborsodi ev. ref. egyházmegye lelkész könyvtáré“ felirattal s a könyvtár hivatalos pecsétjével ellátandó.

12. §.

Hogy a könyvtári könyvek forgalma akadályozva ne legyen s azokhoz minden tag hozzá juthasson, senki az általa kivitt könyveket 60 nappal tovább magánál nem tarthatja. Ha valaki ezen határidő elteltével a könyveket be nem adja, minden óra — mig csak a könyvek nála lesznek — 1 korona birságot fizet a könyvtár javára s ezen birság a tagdíjjal együtt az egyházlátogatóság által szedetik be.

13. §.

A kivitt könyvekért — mint közvagyonért — minden kivevő tag felelős. Ha valaki esetleg a könyveket megrongálja vagy elveszti, azoknak teljes értékét megfizetni tartozik.

14. §.

A könyvtárból idegeneknek s nem tagoknak használat végett könyvek ki nem adhatók.

15. §.

Az e. m. lelkészi könyvtár tulajdonát képező könyvekből az eredeti törzskönyv alapján időnként tartalom jegyzék készitendő, mely az alapszabályokkal egygyütt kinyomatva minden tagnak megküldendő.

Ez a most jóváhagyott alapszabály, valamint a könyvtárról szerkesztendő tárgymutató, megfelelő példányban kinyomatandó és pedig a tárgymutató úgy, hogy abban a később beszerzendő művek folytatólagos följegyzésére szükséges elegendő mennyiségű tiszta papir is legyen készletben. Ennek a nyomtatásnak a költségeire szükséges összeget, kamatnélküli kölcsönképpen a közgazgatási pénztárból előlegezzük.

53. A paraszniai egyház presbiteriuma, azon körülményre való tekintettel, hogy az 1903. évben — nagy költséggel — iskolát és tanítóilakot építettett s a rossz karban levő lelkészlakot is újra akarja építeni, a sorrend szerint 1905. év tavaszán reá következő egyházmegyei közgyűlés tartást későbbi időre halasztani kéri.

Közgyűlésünk ezen indokolt kérelemnek helyt ad.

54. Tárgyaltatott Nagy Sándorné rakaczaszendi lakos kérvénye, melyben arra kér felvilágosítást, hogy ő, mint szakácsi ingatlan tulajdonos, megróvható-e jogosan papi fizetéssel?

Értesítjük folyamodót, hogy az E. T. 248. §-a értelmében Szakácsiban lelkészi fizetéssel meg nem róvható.

55. Szombathy Dániel szőlősardói tanító, az abodi missziói egyházban, az 1891. szeptember 1-től az 1896. október 27-ig eltöltött időre járó missziói segélyt kéri.

Arra való tekintettel, hogy folyamodó szolgálati ideje alatt a kamatokat élvezte, ez a kérelem nem teljesíthető.

56. Segélyiránti kérvények:

- a) a tardonai egyház,
- b) a felsőnyárádi egyház,
- c) a nekézsenyi egyház,
- d) a ládbessenyi egyház, bármely tárgyból segélyt kérnek s a két utóbbi, hasonló kérvényét a főtiszteletű egyházkerületre, pártoló véleménynyel felterjeszteni kéri,
- e) Farkas József hegymegi lelkész,
- f) özv. Baksy Sándorné lelkész özvegy, szendrői lakos, bármely tárból segélyt kérnek.

Mind ezek a kérvények a segélyosztó bizottsághoz utasíttatnak.

57. A hegymegi egyház építkezésre, az országos közalaphól 540 frt. segélyt kér.

Ezt a kérelemívet korona értékben leendő, szabályszerű kiállítás és költségvetéssel való felszerelés végett azzal adjuk vissza, hogy az, őszi közgyűlésünkre lesz felterjesztendő.

58. A hegymegi egyház panaszolja, hogy daczára annak, miszerint egyházi épületeik javítása, sőt nagyrészt ujja építhetése céljából, a már régen kért 6000 koronás tőkés-segély iránti kérvényüket évenként megújítják, azt mai napig sem kapták meg. Most az iránt kérelmeznek, hogy már ne a 6000 kor. hanem 7000 koronás tőkéssegély folyósíttassék részükre, mert épületeik oly rossz karban vannak, hogy azok összedőlésétől lehet tartani s ekkor mind ujra kell építeniök.

Arra való tekintettel, hogy ez a szegény, de buzgó kis egyház, igen sok anyagi bajjal küzd és hogy összes épületei fenyegetően rossz karban vannak, kérvényüket a legmelegebb pártoló véleménynyel terjesztjük fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre azon kérés kapcsán, hogy a kért 6000 kor. tőkés segélyt lehetőleg 7000 koronára kiegészíteni s lehető leg-sürgősebben folyósítani méltóztassék

59. Tárgyaltatott Farkas József hegymegi lelkész kérvénye, melyben annak meghatározása iránt kérelmez, hogy a lelkészi javadalmazást képező szőlővel együtt az emellett fekvő és tanító javadalmazásául szolgáló, általa saját költségén beültetett szőlőnek a használata öt menryi időre illeti meg?

Ugyancsak határozatban kéri ebből kifolyólag azt is kimondani, hogy bekövetkezhető halála, vagy eltávozása esetén, utóda, vagy az egyház hány éven és mivel kárpótolná?

Ezekben a kérdésekben dönteni elsősorban az egyház presbiteriuma lévén hivatva, folyamodó lelkészt megfelelő eljárás végett értesítjük.

60. Az edelényi egyház presbiteriuma bejelenti, hogy az edelényi volt úrbéres gazdaközönség erdelyét az 1903. évben miniszteri jóváhagyásával kivágatta, az összes fát eladta s a letarolt erdőt birtokaránylag felosztotta. Az így felosztott erdőben birtokos volt a lelkészi hivatal 5, a tanítói hivat. 2 holddal. Az eladott fa árából ezen 7 hold után mintegy 400 kor. jutott a lelkész és tanítói hivatalnak a letarolt erdőből pedig az 5, illetve 2 hold szántóföldnek alkalmas területet kiosztották. Midőn ezen körülménynek jóváhagyólag leendő tudomásul vételét kérik, egyben arra kérnek engedélyt, hogy ezt a még cserjés erdőterületet a 400 kor.-ból kiirtathassák és szántófölddé feltörethessék.

Midőn ezt a bejelentést jóváhagyólag tudomásul vesszük, a cserjének a vételárból leendő kiirtását és feltöretését engedélyezzük.

61. Csizmadia Jenő bánhorváthi lelkész, orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegségére hivatkozva, az 1898. évi XIV. t.-cz. alapelveinél fogva, hivatalát az önálló káplántartó hivatalok közé föl-

vétetni kéri azzal, hogy mellé már tavaszi közgyűlésünkől segédlelkész rendeltessék.

Sajnálattal konstatálja egyházmegyénk egyik buzgó lelkipásztorának orvosi bizonyítvánnyal is igazolt betegségét, miért is önálló káplántartási jogosultságát megállapítjuk és kérvényét a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez pártoló véleménynyel felterjesztjük.

62. Olvastatott Szabó József szalonnai lelkész kérvénye káplántartási jogosultságának megállapítása iránt.

Köztudomásu dolog lévén, hogy mindazon indokok, a melyeket folyamodó lelkész kérelmének támogatására felhoz, — sajnálatosan igazak, — különös kiemelésével annak, hogy a folyamodó lelkész saját egyházának, egyházmegyénknek, s egész református anyaszentegyházunknak puritán jelleme, alapos tudása, lelkiismeretes működése, s kiváló szellemi képességeivel mindig hasznára, dicsére vált, az egyházmegyei közgyűlés kérvényezőnek káplántartási jogosultságát megállapítja, s erre és e czimen 500. kor. évi államsegélynek kieszközlésre irányuló kérelmét a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez melegen pártoló véleménynyel terjeszti fel.

63. A mályinkai egyház presbiteriuma panaszt emel D. Kulcsár Sámuel nevű ottani lakos, egyháztag ellen, aki daczára annak, hogy az ottani egyházközségi bíróság által 1902. május 20-án már feddésre ítéltetett, „fékezhetlen természete miatt a presbiteriumot folyton sértegeti, s az egyházközség tagjait a presbiterium ellen lázítja.“ Most legutóbb a presbiterium 1902. február 25-én kelt azon határozata ellen, hogy „a templomban a férfiak első székét a presbiterium foglalja el“ azzal izgat és lázítja, hogy „mind szemtelen ember, aki az első székben foglal helyet.“ Kéri, hogy közgyűlésünk D. Kulcsár Sámuelt „az eddigi tanusított illetlen, mélyen sértő eljárásáért a kellő megrovásban, büntetésben részesítse.“

Ugyanezen kérvényben kéri a presbiterium, hogy a lelkész és tanító tulajdonát képező rossz karban levő, használhatatlan pinceszék eladását engedélyezzük.

A panaszos beadványban egy az egyházközségi bíróság hatáskörébe tartozó ügyről lévén szó, ebben az ügyben való elsőfoku ítélkezésre az egyházközségi bíróságot utasítjuk.

Ugyanezen beadványban ingatlan eladásának jóváhagyását is kéri a presbiterium anélkül, hogy a vonatkozó presbiteri egyházközségi közgyűlési határozatokat és adásvevési szerződést csatolná. Ebben az ügyben tehát közgyűlésünk érdemlegesen nem határozhat.

Ebből az ügyből kifolyólag, mivel több esetben tapasztaltuk, hogy közgyűlésünk elé egyes lelkészek által nem kellően felszerelve, a dolog érdemét nem rövid szabatosággal tárgyalva, hanem terjengősen és mégis felületesen és egy beadványban több tárgyat is összefoglalva adatnak be kérvények, amely eljárás pedig a dolgok hátrányára és közgyűlésünk indokolatlan megterhelhetésére szolgál, figyelmeztetjük az összes lelkészeket az E. T. és szabályoknak megfelelő pontos eljárásra.

64. A tardonai h. lelkész a lelkészlakon eszközölt nagyobb mérvű javítások költségeinek fedezésére felvett 2700 korona kölcsön visszafizetéséről gondoskodó egyházközségi határozatot s az e tárgyban összeállított 1904. évi kivetési lajstromot jóváhagyás végett beterjeszti.

Tekintettel arra, hogy az egyházközségi határozat a törvényes alakiságok megtartása mellett hozatott, sem az ellen, sem pedig az annak kiegészítő részét képező 1904. évi kivetés ellen felelkezés senki által be nem adatott, az egyházközség határozatát és a kivetést változatlanul jóváhagyjuk, s a jóváhagyási záradéknak a kivetési lajstromra való rávezetésével az elnökséget megbizzuk, s az ily módon kiegészített kivetést a tardonai presbiteriumnak visszaadjuk.

65. A ládbessenyői iskola terve és költségvetése minden kísérő irat nélkül beterjesztetik.

A terv és költségvetések a törvény által megkívánt határozatokkal és jóváhagyási kérvénnyel való felszerelés végett a ládbessenyői lelkész urnak visszaadatnak.

66. Kiss Ferencz sajszentpéteri segédlelkész és egyházmegyei papi könyvtárnok évi rendes díjazás megállapításáért kérvényez.

Az egyházmegyei lelkészi könyvtárnok évi fizetéseül 50 azaz: ötven koronát állapítunk meg azzal, hogy ez az összeg dékánunk által minden év végén utólagosan lesz kifizetendő a mindenkori sajszentpéteri lelkész utalványára. Ezt az ötven koronát kamatmentes kölcsönképpen, közigazgatási pénztárunkból kiutalványozzuk.

67. Olvastatott özv. Apostol Mihályné varbói lelkész özvegyének kérvénye az 1902. év április 24-től 1904. április 24-ig terjedő két egyházi évről a lelkészi fizetés leszámolására bizottság kiküldése iránt. Egyben a hátralékok behajtása iránt is intézkedést kér.

Ezen kérelemnek helyt adunk s a leszámolás megejtésére Botos József tanácsbíró kiküldjük. A lelkészi fizetshátraléknak szorgos behajtására pedig a varbói presbiterium figyelmét felhívjuk.

68. Olvastatott Rác Zsigmond, néhai Rácz Endre tardonai lelkész örökösének levele, melyben panasolja, hogy a presbiterium az őt joggal megillető lelkészi tagnak $\frac{1}{3}$ részébe nem enged se vetést se ültetést. A legjobb földeket az új lelkész bevetette; neki pedig csak a terméketlen sivár földet jelölte ki vetés alá.

Ezzel kapcsolatban olvastatott Pónus Lajos tardonai h. lelkész jelentése, melyben előadja, hogy Rác Zsigmond a volt lelkész örököse az örökösöket illető részt átvette és egy részét már meg is szántatta. Az általa megugarolt terület átadta neki a presbiterium.

Közgyűlésünk a vitás ügy részletes bírálatába már csak azért sem mehet bele, hogy az első kérvény egészen későn érkezett. Így a helyettes lelkész hivatalos jelentését kellett irányadóul elfogadni. Ha tényleg azonban nem úgy állana az ügy mint a h. lelkész jelenti: akkor őszi közgyűlésünk — ha az érdekelt felek kívánják — e vitás ügyben ítélkezhetik.

69. Olvastatott Rác Zsigmond lelkész árva segélykérő folyamodványa, melyben lelki-, testi betegségére hivatkozva arra kéri közgyűlésünket, hogy némi segélyben részesíteni méltóztassék. Egyidejűleg kéri, hogy kérvényét a főt. egyházkerületi közgyűléshez is terjeszteniék fel.

Közgyűlésünk segélyalap hiányában a kérelmet nem teljesítheti márcsak azért sem, mivel a múlt évben az egész lelkészi jövedelem nevezett örököst illette. Kérvényét azonban a főt. egyházkerületi közgyűléshez tisztelettel felterjeszti.

70. A sajaszentszéki egyházlátogatási járás jegyzőkönyve szerint:

Lászlófalván az állami adó fizetetlen s az ismétlődő iskolások vizsgán nem jelentek meg.

Utasittatik a presbiterium, hogy jövőben az ismétlősök vizsgára rendeléséről gondoskodják s a hátralékban levő állami adókat mielőbb fizesse ki.

71. Ugyanazon jegyzőkönyv szerint Varbón az egyház földbirtokáért 1903. évre esedékes haszonbérből 106 korona hátralékban van.

b) A tanítói lak s iskola tetőzete rossz állapotban van.

c) Az ismétlő iskolások vizsgán nem jelentek meg.

d) Az 1902|903. és 1903|904. iskolai évekre eső 30 filléres tanítói nyugdíj pótlékot a szülék helyett az egyház pénztára fedezte s ezen összeget a különben is zilált anyagi helyzetben levő egyház pénztára nem bírja meg.

Felelősség terhe alatt utasittatik a presbiterium, hogy a rossz karban levő egyházi épületeket javíttassa ki. A hátralékban levő 106 kor. földbérletet a bérlőtől azonnal hajtassa be s máskor e czímen hátralékot ne hagyjon fel. Az ismétlőiskolások vizsgára rendeléséről jövőben gondoskodják. Az egyház pénztárából fedezett 2 évi 30 filléres tanítói nyugdíj pótlékot összesen 53 kor. 70 fillért az illető szülékre azonnal vesse ki, szedje be s az egyháznak térítse vissza.

Mindezen utasítások megtételéről s eredményéről őszi közgyűlésünkre jelentést tegyen.

72. Ugyanazon jegyzőkönyv szerint Berentén a tökepénzek kötvényei közül 2 drb. részint az egyenes adós, részint a jótállók elhalálózása miatt megújítandó.

A hiányok pótlása presbiteriumnak meghagyatik.

73. Az edelényi egyházlátogatási járás jegyzőkönyve szerint: R.-Szendén a lelkész adója fizetetlen.

A hátralék adó mielőbbi kifizetésére lelkész szigorúan utasittatik

74. Ugyanazon jegyzőkönyv szerint Abodon a templom teljesen dűledező állapotban van.

Közgyűlésünk utasítja a presbiteriumot, hogy templomát a végromlástól őrizze meg, azt lehetőleg javíttassa ki s az építkezésre közalapú segélyért folyamodják.

75 Ugyanazon jegyzőkönyv szerint Szendrő-Ládon az állami adó fizetetlen.

b) A tanítói föld kisajátításából nyert tőkékől 121 K 80 fillért az egyház a tanító udvarán ásott kút költségeibe elköltött.

Utasítja közgyűlésünk a presbiteriumot, hogy hátralékban levő adóit fizesse ki s az elköltött 121 K 80 fill. összeget — mint tőketermészetű pénzt — a tanítói hivatal javára fizesse vissza s az eredményről őszi gyűlésre tegyen jelentést.

76. A vámosi egyház látogatási járás jzökönyve szerint: Szakácsiban a közalapi tőkés segély tartozás után az 1903. évre esedékes $1\frac{1}{2}$ %-os törlesztési járulék fizetetlen.

b) a gondnok 9 kor. 20 fill. kiadást nyugtával igazolni nem tudott.

c) Selyben Józsefné 12 koronás tartozása után a kamat 4 évre hátralékban van.

d) A f.-nyáradon 1903. év tavaszán tartott közgyűlés jzkönyvének 79. pontjában foglaltakról t. i. hogy a gondnok által beszámolt, de nyugtával nem igazolt 1902. évi tanítói nyugdíj kifizetéséről és az 1900. évi egyenérték illeték kifizetéséről illetve a kifizetést igazoló nyugták beszerzéséről egyházlátogatóság semmit sem jegyzett fel.

Közgyűlésünk szigoruan utasítja presbiteriumot, hogy a $1\frac{1}{2}$ %-os tőkéssegély törlesztési járulékot azonnal fizesse ki.

Selyben Józsefné 12 koronás tőke tartozását kamataival együtt hajtassa be s végül, hogy ugy az 1903. évi számadásnál hiányzott nyugtát, valamint a mult 1902. évi számadáskor hiányzott s fent körülírt nyugtákat haladéktalanul szerezzé be s az eredményről őszi közgyűlésünkre tegyen jelentést.

77. U. a. jzökönyv szerint Boldván az egyház alapítvány természetű tőkepénzből 3700 korona iskola építésre elköltetett.

Felhivja közgyűlésünk presbitériumot, hogy az ügy állásáról őszi közgyűlésünkre tegyen részletes felvilágosító jelentést.

78. A vadnai egyh. látogatási járás jzökönyve szerint Vadnán az 1903. évi állami adó, tanítói nyugdíj és egyenérték illeték hátralékban van.

A hátralékok mielőbbi kifizetésére presbiterium felhivatik.

79. U. a. jzökönyv szerint Radistyánban az 1903 évi egyenérték illeték, 30 filléres tanítói nyugdíj fizetetlen s az iskola felszerelése hiányos, a tanterem tisztaságára kellő gond nincs fordítva.

Az észlelt hiányok rendezésére s az eredménynek őszi gyűlésre leendő bejelentésére presbiterium utasítatik.

80. U. a. jzökönyv szerint Sajó-Kazán a 20%-os egyház adóból hátralékban van 340 kor. 60 fill.

A jelzett hátralék beszédését közgyűlésünk presbiteriumnak szigorú kötelességévé teszi.

81. U. a. jzökönyv szerint F-Barczikán az állami adók s illetek hátralékban vannak.

Utásítja közgyűlésünk a presbitériumot, hogy hátralékait haladéktalanul egyenlitse ki.

82. A bánvölgyi egyh. látogatási járás jzökönyve szerint, Tardonán az egyenérték illeték, tanítói nyugdíj, lelkészi és tanítói adó fizetetlen.

Utasítatik a presbitérium, hogy a hátralékos adókat s illeteket mielőbb fizesse ki s a lelkészi adót a még kint levő papi fizetésből rendezze.

83. U. a. jzökönyv szerint Mályinkán a magtári kamatokból 16 v. 16 itcze gabona hátralékban maradt.

b) Az egyházi föld bérletéből 11 kor. nem folyt be.

c) Az 1903. évi tanítói nyugdíj fizetetlen.

d) Lelkészi iktatókönyv, át- és kitértek anyakönyve hiányzik.

e) Az agentials persely használhatatlan állapotban van.

f) A lelkészi földek után 3 évi adó hátralékban van, mivel annak fizetése lelkész és presbiterium között vitás kérdés tárgyát képezi.

A jelzett hátralékok kifizetésére, a tapasztalt hiányok rendezésére lelkész és presbitérium szigorúan utasítatnak oly felhívással, hogy az eredményről őszi közgyűlésünkre tegyenek részletes jelentést.

84. U. a. jzökönyv szerint Nekézsenyben az iskola épület teljesen rossz, újra építendő.

- b) 102 kor. 90 fill. magtári kamat hátralékban van.
- c) A tőkék kötvényein csak egy jótálló van.
- d) Az 1903. évi adók s illetékek fizetetlenek az 1902. évből is egyrész hátralékban van.

Felhívja közgyűlésünk nevezett egyház előjáróságát, hogy a fent részletezett hiányokat haladéktalanul rendezze s az eredményt őszi gyűlésünkre jelentse be.

85. U. a. jzökönyv szerint Bánfalván a tőkepénzek és magtári kötvények alakilag és tartalmilag nem szabályszerűek.

A hiányok pótlása illetve a kötvények megújítása lelkész és presbiterium figyelmébe ajánlatik.

86. U. a. jzökönyv szerint a nagybarczai presbiterium azon kérdést intézi közgyűlésünkhöz, hogy vajjon a lelkész és tanító használatában levő legelőilletőségek után eső évi adót ki tartozik fizetni, az egyház-e? vagy pedig a lelkész és tanító?

Miután az ev. ref. lelkészek és tanítók használatában levő legelő illetőségek a tagosítás előtti birtoktesthez tartoznak, ezek után pedig országos törvényeink értelmében mindenféle adót s járulékokat az egyházak tartoznak viselni; ennélfogva a nagybarczai egyház kérdésére elvileg kimondja közgyűlésünk, hogy a papi és tanítói legelő illetőségek után eső évi adót az egyház köteles fizetni.

Egyébiránt, ha bármelyik félnek e tekintetben panasza van, az ügy elbírálása egyházi törvényeinek értelmében az egyházmegyei közigazgatási bíróság jogkörébe tartozik.

87. Parochiális könyvszekrény hiányzik: Meszesen, R. Szenden, Damakon, Hegymegen, Zilizen, Szakácsiban, Tardonán, Lád-Bessenyön és Martonyiban.

Ismételten utasítja közgyűlésünk nevezett egyházak lelkészeit és presbiteriumait, hogy a parochiális könyvszekrényt 3 hónap alatt okvetlenül készíttessék meg s e tekintetben az 1902. évi tavaszi e. m. gyűlési jzökönyv 51. továbbá az 1902. évi őszi e. m. gyűlési jzökönyv 56. pontok alatt foglalt határozatokhoz szigoruan alkalmazkodjanak. A könyvszekrény elkészíttetéséről őszi közgyűlésünkre jelentés teendő.

88. A lelkészi könyvtárakról alkotott egyház kerületi szabályrendelet 3. §-a alapján:

Felhivja közgyűlésünk az egyházmegyében levő összes egyházak lelkészeit, presbiteriumait, hogy az évi költségvetésbe minden évben 10 korona összeget vegyenek fel a lelkészi könyvtár könyveinek beszerzési céljaira s addig is míg ezen összeg céljára fordíthatnák az, mint könyvtári alap készletben tartandó illetve, a kitűzött célra tovább kezelendő.

Ha valamely egyház az előírányzott összeget jövedelem hiányában fedezni egyáltalában nem képes, a szabályrendelet 4. §-ában előirt utasításhoz alkalmazkodjék.

89. Az egyházlátogatók jelentéseiből kitűnt, hogy némely egyházban a presbiterek nem teljesítik a törvényben előirt köteleseégeiket; többszöri meghívás daczára is a presbiteri ülésekről indokolatlanul elmaradnak s egyházuk ügyeivel semmit sem törődnek.

Közgyűlésünk sajnálattal értesül az egyházlátogatók jelentése folytán arról, hogy egyházmegyénk kebelében köteleseégmulasztó, közönyös egyházi előljárók is vannak. Hogy tehát ezen hanyagság miatt egyes egyházaink ügyei fenakadást ne szenvedjenek s az egyház iránti közönyösség terjedése meggátoltassék: elvi határozat képen kimondja közgyűlésünk, hogy minden egyházban a presbiterek hivatalos köteleseégeik pontos teljesítésére időnként jó akaratulag figyelmeztessenek.

Ha valamely presbiter az előre törvényesen kitűzött ülésről a szabályszerűen kiállított s sajátkezűleg láttamozott meghívás daczára is egymásután többször elmarad s elmaradását nem igazolja, az 1-ső izben lelkész által jóakaratulag figyelmeztessék; 2-od izben köteleseégének teljesítésére presbiterium által szigoruan utasíttassék; s végül 3-ad izben állásáról lemondottnak tekintessék s helye buzgó, tevékeny, vallásos egyháztaggal betöltessék; természetesen a tények és körülmények helyes megfontolása s a fenti határozat alkalmazása mindenkör a lelkész és presbiterium jóakarata bölesességére bizatik.

90. Miután évek óta arról győződött meg egyházmegyénk, hogy a főt. egyházkerület jegyzőkönyvében a segélyezendő szegény egyházak, iskolák, intézetek nem a régi megszokott sorrendben következnek egymás után:

Közgyűlésünk tisztelettel fölkéri a főt. egyházkerületi közgyűlést, miszerint mondaná ki, hogy a hirdetésre felvett szegény egyházak, iskolák, intézetek neveit a régi szokás szerint mindig a jegyzőkönyv végén fogja felsorolni.

91. A Miskolczon 1904. május hó 4. és következő napjain tartandó főt. egyházkerületi közgyűlésre elnökségen kívül, mint képviselők kiküldetnek:

Papi részről: Balogh István, Bodnár István, Szuhay Benedek; világi részről: Vladár Ervin, Bárczay László, Molnár László.

92. Jövő őszi közgyűlésünk helye:

Berente lesz.

93. Mindezen jegyzőkönyvi pontok felolvastatván:

Meghitelesítették.

Ezen jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Sz u h a y Benedek papi főjegyző az 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 16., 17., 18., 19., 20., 22., 23., 24., 68., 69., 90., 91., 92., 93. pontokat.

M o l n á r László világi főjegyző: a 15., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 63., 66., 67. pontokat; továbbá a III. és IV. közigazgatási bírósági ügyet.

E l e k József papi aljegyző a 21., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 70., 71., 72., 73., 74., 75., 76., 77., 78., 79., 80., 81., 82., 83., 84., 85., 86., 87., 88., 89. pontokat.

Z s ó r y György világi aljegyző: a 62., 64., 65. pontokat és az I. II. közigazgatási és az I. fegyelmi bírósági ügyet.

I.

Közigazgatási bírósági ügyek.

A felsőborsodi ev. ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Borsodon, 1904. évi április 19-én tartott gyűlésének

jegyzőkönyve.

I.

Kiss Miksa alacsikai jegyző egyházi adó ügye.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes, egyházi elnök, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, világi elnök, Svingor József, Palcsó Károly, Botos József, Balogh István, Bodnár István, Dávid József egyházi, Vladár Ervin, Zsóry Gusztáv, Miklós Ödön, Szekrényessy Árpád, gróf Vay Tihamér, Bárczay László világi tanácsbírák, Zsóry György világi aljegyző, mint a bíróság jegyzője.

Bodnár István tanácsbíró az E. T. 310. §-ának e) pontja alapján nem szavazott.

Tárgy:

Kiss Miksa alacsikai körjegyző kérvénye a reá állítólag jogtalanul kirótt egyházi adó és terhére kimutatott urvacsorai bor árának megfizetése alóli felmentése iránt.

Palcsó Károly mint ez ügyben vizsgálatot tartott tanácsbíró előadása továbbá az alacsikai lelkész és több presbiter meghallgatása után ezen ügyben az egyházmegyei bíróság a következőleg

ítélt:

Kiss Miksa mint az alacsikai egyháznak rendes tagja, feltétlenül köteles egyházi adót fizetni.

Az egyházi adó mérvének 1901. évtől a díjlevél értelmében leendő évenkénti megállapítása és az egyházi törvények 251. §-sa értelmében való szabályszerű további eljárás végett az iratok az alacskai presbiteriumhoz visszaküldetnek.

Indokok:

Ev. ref. egyházunk szervezetén egyházi törvényeink 247. §-ának a és b pontjain alapuló követelmény az, hogy minden egyháztág részesüljön a teher viselésben s épen ezért elvi alapon foglal helyet ítéletünk azon része, mely erre vonatkozó kijelentésünket tartalmazza, mert előre utját akarja vágni az egyházmegyei bíróság, minden olyan gondolkozásnak, törekvésnek, melynek Kiss Miksa alacskai jegyző a vizsgálati jegyzőkönyvhöz fűzött észrevételeiben már kifejezést adott s a mely a közteherviselés ellen irányulna. Nemesak református egyházi törvényeink de még szokásjogunk se ismernek ilyen kiváltságokat.

Az egyházi adó és más követelésbe vett tartozások felett, az egyházmegyei bíróság az ügy jelen stádiumában nem illetékes határozni, mert az E. T. 251. §-a szerint a presbiterium által kirótt fizetési kötelezettség mérve ellen az egyháztág első sorban a presbiteriumnál kérvényez s csak ennek határozata ellen van az egyházmegyei bírósághoz felfolyamodásnak helye.

Jelen esetben 1890—1903. évi egyházi adó követelésről lévén szó, az pedig, hogy Kiss Miksától az 1890—1900. évi állítólagos tartozások követeltettek volna, semmivel bizonyítva nem lett, ugy az ezen évekre most követelésbe vett tartozások elévültnek lévén tekintendők, a már hivatkozott törvényszakasz értelmében való további eljárás végett a presbiterium csak az 1901—1903. évi egyházi adók kivetését illetőleg volt utasítandó.

A törvényszakaszra való utalás különösen azért is volt alkalmazandó, mert az iratokból és a bíróság szóbeli tárgyalásából az tünt ki, hogy a kivetések közszemlére lett kitétele eddigelé Alacskán nem fogatosított, így az egyháztágoknak nem volt módjukban azok ellen észrevételeiket megtenni.

Miről

1) Kiss Miksa alacskai körjegyző és

2) az iratok kiadása mellett az alacskai presbiterium értesítetnek.

Kelt mint elől.

Vadászy Pál
esperes, egyházi elnök.

Ragályi Béla
egyh. gondnok, világi elnök

Zsóry György
világi aljegyző,
a bíróság jegyzője.

II.

Sáfrán Lajos volt ládbessenyi lelkész és Tóth Gyula volt ládbessenyi tanító legelő illetőségi fa ügye.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes, egyházi elnök, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, világi elnök, Svingor József, Palesó Károly, Botos József, Balogh István, Bodnár István, Dávid József egyházi; Vladár Ervin, Zsóry Gusztáv, Miklós Ödön, Szekrényessy Árpád, Gróf Vay Tihamér, Bárczay László világi tanácsbírák, Zsóry György világi aljegyző, mint a bíróság jegyzője.

A bíróság tagjai páros számmal lévén jelen, Dávid József tanácsbíró az E. T. 283. §-a utolsó bekezdése értelmében nem szavazott.

Cárgy:

Sáfrán Lajos volt ládbessenyi lelkész és Tóth Gyula volt ideiglenes ládbessenyi tanító kérvényei a volt urbéreszek közös legelőjében termelt fa eladási árából a lelkészt és tanítót illető aránylagos résznek javukra való megállapítása iránt.

Bodnár István tanácsbíró előadása és a ládbessenyi presbiterium jelen volt tagjainak meghallgatása után, az egyházmegyei bíróság ez ügyben a következőleg

ítélt:

Az egyházmegyei bíróság a fa eladási árból származó jövedelmet töke természetűnek tekinti elrendeli annak gyümölcsözőleg való elhelyezését oly módon, hogy az elhelyezett tökekamat jövedelme $\frac{2}{3}$ részben a mindenkori lelkészt, $\frac{1}{3}$ részben a mindenkori tanítót illeti.

Indokok.

A lãdbessenyői volt urbéres gazdaközönség osztatlan állapotban lévõ közös legelő területének egy részében volt makkfák kivágatván, ennek eladási árából a lelkészt és tanítót illetõ részt, mint a közös legelőnek olyan hozadékát, mely annak talán csak egy évszázadban egyszer elérhetõ hasznát képezi, annyival kevésbé tartja az egyházmegyei bíróság a fa kivágási vagy azt közvetlen megelõzõ, avagy követõ idõben szolgálatot teljesítõ lelkész és tanító részére kiadható jövedelemnek, mert a legelőnek, mint ilyennek az illetõ egyházi tisztviselõk a fa kivágatása után még inkább hasznát vehetik; miért is annak gyümölcsözõleg elhelyezését és a tõkekeamat jövedelmének a legelő illetõség $\frac{2}{3}$ illetve $\frac{1}{3}$ arányban évenként a lelkész és tanító részére való kiadatását elrendelni kellett.

Ezen ítélet:

- 1) a lãdbessenyői presbiteriumnak
- 2) Sáfrán Lajos volt lãdbessenyői lelkésznek
- 3) Tóth Gyula volt lãdbessenyői tanítónak, írásban kiadatik.

Kelt mint elõl.

Vadászy Pál
esperes, egyházi elnök.

Ragályi Béla
egyhm. goudnok, világi elnök.

Zsóry György
világi aljegyzõ,
a bíróság jegyzõje.

III.

Beregszászy Ferencz volt meszesi, jelenleg szendrői lelkész és a meszesi egyház között fennforgó peres ügy.

Jelen voltak: Vadászy Pál és Ragályi Béla elnökök, Balogh István, Palcsó Károly, Bodnár István, Svingor József, Botos József, Dávid József papi, Szekrényessy Árpád, Vladár Ervin, Miklós Ödön, Zsóry Gusztáv, Gróf Vay Tihamér, Bárczay László világi tanácsbírák, Molnár László világi főjegyzõ, mint a bíróság jegyzõje.

Palcsó Károly és Szekrényessy Árpád tanácsbírák az E. T. 310. § a c) pontja, Dávid József tanácsbíró pedig az E. T. 283. §.

utolsó bekezdése értelmében, ezen ügy elbírálásában részt nem vettek

Az ügy előadásával megbizva volt Dávid József tanácsbíró ismertetése s a vonatkozó összes iratok átvizsgálása után, mivel a jelenvolt érdekelt felek sem tudtak az ügy érdemére vonatkozólag semmi újat előadni, a közigazgatási bíróság következő

végzést

hozta :

Ebben a peres ügyben a további eljárást beszüntetjük,

mert :

Az 1903. év november 18. napján ebben a tárgyban kiküldve volt szakaszbeli tanácsbírák által felvett jegyzőkönyv szerint, felek között az ügy békés uton elintéztetett. Minélfogva a további eljárás beszüntetendő volt.

Kelt mint elől.

Vadászy Pál s. k.

esperes, a bíróság egyhm. elnöke.

Ragályi Béla s. k.

egyhm. gondnok, a bíróság világi elnöke.

Molnár László s. k.

egyházmegyei világi főjegyző,
a bíróság jegyzője.

IV.

Bánfalvai templomi székper.

Jelen voltak: Vadászy Pál és Ragályi Béla elnökök, Balogh István, Pálcsó Károly, Bodnár István, Svingor József, Botos József, Dávid József papi, — Szekrényessy Árpád, Vladár Ervin, Miklós Ödön, Zsóry Gusztáv, gróf Vay Tihamér, Bárczay László világi tanácsbírák és Molnár László világi főjegyző, mint a bíróság jegyzője.

Svingor József és Bárczay László tanácsbírák, az E. T. 310. §. c pontja, Dávid József tanácsbíró pedig az E. T. 283. §. utolsó bekezdése értelmében, ez ügy elbírálásában részt nem vettek.

Az ügy előadásával megbizva volt Molnár László világi főjegyző azon jelentést terjeszti elő, hogy Bak Mihály bánfalvai lakos, a F. Balog Istvánné és társai ellen, a templomi szék miatt okozott templomi botrány tárgyában beadott panaszát, — az e tárgyban kiküldve volt szakaszbeli tanácsbirák előtt, az ügy békés úton elintézését nyervén — visszavonta. A közigazgatási bíróság ennek folytán következő

végzést

hozta:

Ebben az ügyben a további eljárást beszüntetjük

mert.

Az ebben a tárgyban kiküldve volt s a helyszinén 1904. áprilisban megjelent szakaszbeli tanácsbirák által felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint, felek között az ügy békés úton elintéztetett. Minélfogva a további eljárás beszüntetendő volt.

Kelt mint elől.

Vadászy Pál s. k.

esperes, a bíróság egyhm. elnöke.

Ragályi Béla s. k.

egyhm. gondnok, a bíróság világi elnöke.

Molnár László s. k.

egyházmegyei világi főjegyző,
a bíróság jegyzője.

II.

Fegyelmi ügy.

A felsőborsodi ev. ref. egyházmegye fegyelmi bíróságának Borsodon, 1904. évi április 19-én tartott ülésében felvett

Jegyzőkönyve.

I.

Tóth Gyula lădbessenyői ideiglenes tanító fegyelmi ügye.

Jelen voltak : Vadászy Pál esperes, egyházi elnök, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, világi elnök, Svingor József, Paleso Károly, Botos József, Balogh István, Bodnár István, Dávid József egyházi, — Szekrényessy Árpád, Miklós Ödön, Vladár Ervin, Zsóry Gusztáv, gróf Vay Tihamér és Bárczay László világi tanácsbírák, Zsóry György világi aljegyző, mint a bíróság jegyzője.

Az egyházmegyei bíróság Sáfrán Lajos volt lădbessenyői lelkész és Tóth Gyula lădbessenyői ideiglenes tanító panaszos kérvényök folytán a lădbessenyői volt úrbéresek közös legelőjében termelt fa árának felosztását a mai napon I. bírósági szám alatt tárgyalván, megütközéssel tapasztalta Tóth Gyula ideiglenes tanító beadványának sértő hangját, s miután ezt a beadványt Tóth Gyula sajátkezüleg írta, maga fogalmazta, a bíróság minden előzetes vizsgálatot szükségtelennek tartott, hanem nyomban fegyelmi bírósággá alakult, s következőleg

ítélt :

Tóth Gyula lădbessenyői tanítót az E. T. 311. §. 5. pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt előleges vizsgálat nélkül a 303. §. b) pontja alapján feddésre itéli.

Indokok :

A közös legelőben termelt fa árának felosztása tárgyában az 1903. április 21-én Felsőnyárádon tartott egyházmegyei közgyűlés 48. számú határozata ellen Tóth Gyula által beadott fellebbezésben

a többek között következő kifejezések használatnak: „igazságtalan,“ „nem helyén való,“ „feje tetejére állított“ határozat; e mellett fellebbezésében azért, hogy Kovács András nyug. tanítónak a kérdéses jövedelméből való kizárását elérje, nevezett elődje ellen olyan ildomtalan támadást intéz, s önmagára a köteles szerénységgel egyenest ellenkező olyan dicsőítést halmoz, mely a bíróság méltó megbotránkozását vonta maga után.

Ezek által az egyházmegyei fegyelmi bíróság megállapítottnak látja az E. T. 301. §-ának 5. pontja szerint minősülő és az egész beadványon átvonuló kihívó, nyegle módora folytán súlyosabb be-
számítás alá eső fegyelmi vétség tényálladékát, — s ezért — miután a kérdésben forgó fellebbezést terhelt sajátkezüleg írta, maga fogalmazta, így vétségének alanyi tényálladéka is kétségtelen, őt az E. T. 303. §-ának b) pontja alapján feddével büntetni kellett.

Ez az ítélet Tóth Gyula tanító előtt, — fellebbezési jogára történt kitanítása mellett, — szóval azonnal kihirdettetett.

Kelt mint elől.

Óadászy Pál s. k.
esperes, egyházi elnök.

Ragályi Béla s. k.
egyh. gondnok, világi elnök.

Zsóry György s. k.
világi aljegyző, a bíróság jegyzője.

FÜGGELÉK.

Lelkész értekezleti jegyzőkönyv.

Felvétetett a felsőborsodi ev. ref. egyházmegye 1904. évi április 7-én Sajószentpéteren tartott lelkész értekezleti közgyűlésében.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes elnöklete alatt: Barna Gyula, Balogh István, Batta József, Bodnár Béla, Bodnár István, Bodolay Miklós, Beregszászy Ferencz, Botos József, Csapó János, Dakó Lajos, Dávid József, Demeter Bertalan, Doktor Gyula, Elek József, Horváth János, Kerekes János, Mindszenti Imre, Nagy Barna, Nagy Lajos, Némedi József, Pataky János, Rozgonyi László, Svingor József, Tóth János, Vladár József lelkészek, Csiky Zoltán, Csabay Pál, Kiss Ferencz, Pónus Lajos s. lelkészek. Dr. Sáfrán Dezső egyhm. ügyész és többen.

Jegyző: Szuhay Benedek és Szentmártoni Dániel.

Távolmaradásukat kimentették: Konyha Pál, Kazay Sándor, Kazay Géza, Bartha Mihály, Csontó Károly, Palcsó Károly, Bárdos István, Körössy István, Lesko László, Csizmadia Jenő, Simon Gyula, Osváth Zoltán, Csiky József, Szabó József, Nagy Sándor, Farkas József, Simon József, Ragályi Béla egyhm. gondnok.

Nem igazolták: Almásy Lajos. A megállapított 4 korona birságban elmarasztaltatik.

I.

Közének és Szentmártoni Dániel tartalmas és ihletett lélekkel előadott alkalmi imádsága után nt. Vadászy Pál tartotta meg elnöki megnyitóját.

Közgyűlés elnöknek hazai egyházi állapotainkat hiven feltüntető, eszmékben gazdag megnyitójáért köszönetet szavaz s egyhangu határozattá emeli, hogy az küldessék meg közlés végett a „Sárospataki Lapoknak“ is, hogy mások is meritse- nek abból tanuságot.

II.

Kerekes János barczikai lelkész indítványára

gróf Tisza István miniszterelnököt és kormányát hazafias és szabadelvű programjáért, Szuhay Benedek indítványára pedig a dunáninnyi egyházkerület új püspökét: Baksay Sándort értekezleti közgyűlés táviratilag lelkesen üdvözi.

III.

Mindszenti Imre értekezleti jegyző hivatkozva huzamos ideig tartó betegségére, hivatkozva folytonos gyengélkedési állapotára újból megismétli azon kérelmét, hogy mentse fel őt értekezletünk a jegyzői teendők teljesítése alól s helyette válasszon közgyűlésünk más jegyzőt.

Értekezletünk bár nem szívesen bocsátja el e hivatalból Mindszenti Imre lelkészt, akinek képzettsége, lelkesedése, ügybuzgalma mindnyájunk előtt ismeretes, mégis meghódolva a változhatatlannak jelzett egészségi okok előtt, lemondását elfogadja s egyhangu közfelkiáltással helyét Szentmártoni Dániel martonyi ifj. lelkésszel tölti be, ki jegyzői székét áldás kívánások között foglalta el.

IV.

Rozgonyi László nekézseni lelkész emlékbeszédet tart, Sáfrán Mihály volt visnyói lelkész és 48-iki tüzér hadnagy felett ki ugy a felsőborsodi lelkészi karnak, mint a nagy időknék igen tiszteletre méltó alakja volt, ki Isten és a haza szolgálatában égette el lelkének drága kincseit.

Értekezletünk megindult lélekkel hallgatta végig a sok közvetlenséggel előadott és tanuságos emlékbeszédet. Megkapó vonásokkal állította képzeletünk elé ugy a kötelesség teljesítésben kidőlt buzgó lelkipásztort, mint családjának és hazájának kitűnő szolgálatokat tett igaz fiát. Az emlékbeszéd hatása

még sokáig fog élni lelkünkben. Szerzőnek közgyűlésünk hálás köszönetet szavaz s felkéri őt, hogy e beszédét sajátkezűleg írja be az „Emlékönyv“-be.

V.

Szuhay Benedek mint bizottsági előadó felolvasta „Az egységes liturgia“ kérdésében elfoglalt álláspontját a bizottságnak (Dávid József, Barna Gyula, Demeter Bertalan, Szuhay Benedek,) mely elnöki megbízatást kapott avégből, hogy ezt a konventtől leadott nagy horderejű kérdést tanulmányozza, s tanulmánya eredményét ismertesse is meg közgyűlésünkkel.

Értekezletünk az egységes liturgia kérdésében elfoglalt álláspontját bizottságnak elvileg magáévá teszi, az isteni tisztelet sorrendjének megállapításában azonban némi módosítást tesz, minők a konfirmandus növendékek előkészítése, azoknak vizsgálata, az uri szent vacsorának megállapítása kérdéseiben. Különben a munkálat e módosításokkal elfogadás végett felterjesztetik a nt. egyházmegyei közgyűléshez; a bizottságnak pedig irányító tanulmányáért köszönet szavaztatik.

VI.

Olvastatott Botos József parasznyi lelkész véleményes javaslatának egy része „a püspöki nyugdíj intézet“ felállítása tárgyában.

Értekezlet a javaslattal csak annyiban van egy véleményen, hogy a püspöki nyugdíjintézet felállítását elvben helyesli, de azt csak a lelkészi nyugdíjintézettel kapcsolatban óhajtja életbe léptetni.

VII.

Olvastatott Bodnár István, Bárdos István, Barna Gyula, Szuhay Benedek, Körösi Antal, Nagy Jenő bizottsági tagok munkálata. „A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület népiskolai tanítói és hatóságai számára készített szabályrendelet“ felől.

Értekezlet a bizottság munkálatát részletes megvitatás tárgyává tette, azt némi csekély módosítással elfogadta s az egyházmegyére pártolólág felterjeszteni határozta.

VIII.

Szuhay Benedek papi főjegyző, Csontó Károly, Elek József nevében is felolvassa a következő időszerű felhívását:

Felhívás

a hazai mindkét protestáns egyházmegyékhez és lelkészi karhoz.

Köztudomású dolog, hogy úgy az ágostai evangélikus egyetemes gyűlés, mint az ev. ref. konvent által kiküldött protestáns vegyes bizottság egy hivatalosan is ismert „Vélemény“-ben állapotott meg a végből, hogy az 1848. XX. t.-cz. 2-ik és 3-ik §-ban lefektetett nagy elvek — mint örök igazságok — ne csak papiroson maradjanak, hanem a törvényhozás által az életben gyakorlati megvalósulást is nyerjenek.

Igazságszeretetünknel fogva el kell ismernünk, hogy a jogegyenlőség követelése mindenkit meglephet tiszteletteljes, de igaz és önérzetes hangjánál fogva, mert az ilyen bátor fellépés nálunk szokatlan. Régi sebek vannak ott felszaggatva s példák bőségesen felhozva, hogy a törvényesen bevett vallásfelekezetek között 1848 óta a jogegyenlőség elve úgy a rom. kath. egyház, mint a hivatalos polgári hatóságok részéről többnyire lábbal tiportatott. Az anyagi segélyezés tekintetében is meg van ott állapítva az az összeg, mit a fent idézett törvény szellemében kér a közös bizottság különböző czimeken az államtól. De ugyanakkor, midőn jogos kívánságait felsorolja, az 1600 koronában már régebben megállapított létminimális összeget lelkészi törzsfizetésnek nemcsak meghagyja, de még reményt sem nyújt nekünk arra nézve, hogy valaha a prot. lelkészi alapfizetés még több is lehet, holott mi nagy reményt fűzünk ahhoz az egyházmegyék véleménye és hírlapi tárgyalások alapján, hogy a közös bizottság munkálatában 2400 korona lesz alapfizetésül felvéve.

Amikor az új egyházi törvényjavaslat hozzászólás végett az egyházkerületek útján az illetékes egyházmegyékhez leküldetett, ha figyelembe vesszük az 56 ev. ref. egyházmegyénk hivatalosan is kiadott véleményét, azon meggyőződésre jutunk, hogy a legtöbb egyházmegye az 1600 korona törzsfizetést keveselte s kívánta, hogy ez 2000 vagy 2400 koronára emeltessék fel állásunk fontosságához illető korpótlékkal. Az egyházkerületek nyiltan már állást nem foglaltak s a közös bizottság pedig még csak ajkára sem veszi azt, hogy az 1600 korona mint lelkészi alapfizetés kevés, hanem megelégszik a lelkészi korpótlék hangsúlyozásával.

Nagytisztelendő Egyházmegyei Közgyűlés!

Tisztelendő lelkészi kar!

Mi, a felsőborsodi ev. ref. egyházmegyének ez időszerinti lelképásztorai, — amennyiben az ügy sürgőssége és az idő rövidsége miatt egyházmegyei közgyűlésünk idejét be nem várhattuk — Sajó-Szentpéteren 1904. április 8-án tartott egyetemes lelkészértekezleti közgyűlésünkben egyhangu lelkesedéssel azon határozott meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy a magyarországi mindkét protestáns egyház lelkészi kara jóváhagyó pecsétet semmiképen nem üthet a közös bizottság által felvett 1600 korona lelkészi törzsfizetéséről szóló „Vélemény“-re.

Mi, ha azt akarjuk, hogy rendeztessék az 1848. XX. t.-cz. szellemében való méltányos segélyezése anyaszentegyházainknak, akkor jogosan elvárhatjuk, hogy a legkisebb javadalom ne 1600 de 2400 korona legyen törzsfizetésül megállapítva.

Ezt joggal követelheti a prot. lelkészek állásának fontossága. Joggal követelheti a szigoruan megkívánt akadémiai képzettség. Joggal követelheti azon méltányossági elv, hogy ha az államhivatalnokok, megyei tisztviselők, vasutasok, jegyzők, tanítók fizetése emeltetett: ugyanakkor a prot. lelkészek fizetése is méltányosan emeltessék. Ezt követelheti az új egyházpolitikai törvények életbe léptetése miatt elveszített stolaris jövedelem csökkenése. Ezt követelheti a mai megélhetési viszonyok megnehezülésének, a drágaságnak, a neveltetési költségek felszaporodásának és a magasabb igények kielégítésének gyötrő gondolata.

Ezt követelheti végül azon évszázadok óta tapasztalt ügybuzgalma, vérrel megpecsételt hazafias lelkesedése annak a lelkészi karnak, mely ezer gondok között ugyan, de mindenkor ügybuzgalommal tudott forgolódni nemesak az Urnak szent oltára körül, hanem hazafias lelkesedésével, jó példájával e sok nyelvű és felekezetű államban úgy az édes magyar nyelvet, mint a nemzeti alkotmányos jogot és szabadságot is nem egyszer meg tudta védelmezni. Gályát, börtönt, verpadot, bilót ismert ez a lenézett protestáns pap-ság, mert evangéliumának három szent parancsolatja van: Isten, haza és emberszeretet!

Hogy a lelkészi kongrua annyira-mennyire rendeztetett, hogy az állam asztaláról már egy morzsát kaphat az a nélkülözésekben kifáradt, elcsüggedt prot. lelkészi kar is: az igazság érdekében ki

kell mondanunk, hogy véleményünk szerint ez a törvény nagy részben a „Közpapok Lapja“ nemes mozgalmának a gyümölcse s annak az értekezletnek eredménye, melyet, erdélyi testvéreink rendeztek Budapesten a 90-es években.

Az igazság érdekében ki kell mondanunk, hogy most is, ha mi önönmagunk, ha innen alólról mi kicsinyek nem kívánjuk jogos igényeink kielégítését, a mi felettes hatóságaink talán általunk nem ismert indokok miatt még követeléseikben is megelégednek oly csekély alapfizetéssel, a mennyi fizetése van azoknak, a kik sem akadémiát nem végeztek, sem érettségit nem tettek s még jó, ha 4 alsó gimnázialis bizonyítványuk meg van.

Az igazság érdekében ki kell mondanunk, hogy a prot. lelkipásztori állás fontosságához méltóan nem becsültetik; pedig mi kifelé soha nem gravitáltunk, nekünk itt élni-halni kell!

Sajnálalattal, sőt fájdalommal kell mindezeokról őszinte és igaz vallomást tenni!

S midőn vivódunk a hétköznapi gondokkal, s látjuk, hogy a lelkészi pálya — csekély javadalmazás miatt — nem vonzó s üresen állnak parochiáink, s az idős Pál apostolok lábainál, — segédlelkész hiány miatt — nem ülnek sok helyen ifju Timotheusok, azon nyílt kérdést vetjük fel:

Szabad-e ölbe tett kezekkel nézni a hazai prot. lelkészi kar-
nak a dolgok illetén folyását?

Szabad-e némának maradnunk akkor, midőn az általános fizetésrendezés és az 1848. XX. t.-cz. keresztülvitele kormány-programm?

Szabad-e még mindig azon reményben ringatni magunkat, hogy a mi fizetésünk még akkor is rendeztetik, ha annak fölemlését soha nem kérjük?

Bármilyen tisztelettel is viseltetünk felsőbb hatóságaink iránt, ki kell mondanunk, hogy a lelkészi alapfizetés rendezése tekintetében csak egy bátortalan lépést tett, a helyett, hogy hivatkozva a kongrua törvény tárgyalásakor több oldalról elhangzott azon nyilatkozatra, hogy az 1600 korona legkisebb alapfizetés nem tekintetik véglegesnek, hivatkozva kormány ígéretekre, hivatkozva az új egyházi törvényjavaslat 55. §-ára, nyíltan állást foglalt volna érdekeink mellett.

Ezen okoknál fogva jogos igényeink kielégítése végett a hecsületes küzdelem terére nem csak kilépünk, de tisztelettel felkérünk minden hazai rokon gondolkozásu protestáns egyházmegyét, felkérünk minden protestáns lelkipásztort, hogy nagyon is időszerű kérdésünket meghányi-vetni s ebben a kérdésben állástfoglalni méltóztassanak.

Mi a kérdést oly fontosnak tartjuk, hogy ez még a rendkívüli egyházmegyei közgyűlés összehívását is megérdemli. S ha aztán a testvéregyházmegyék magokévá teszik az eszmét, ha a prot. lelkészek a legkisebb javadalom kérdésében más álláspontot foglalnak el, mint a közös bizottság; ha a „Vélemény“-nél erősebb hangu s többet kérő lesz a közvélemény, akkor minden egyházmegye küldjön legalább két képviselőt egy Budapesten tartandó értekezletre, a mely testületileg járulna a kormány vezetőihez jogos kérésének meghallgatatása s megvalósítása érdekében.

Ha pedig felhívásunk pusztába kiállító szó lenne; ha a prot. lelkészi kar kibontott zászlónk alá nem tömörülne, ha a legéletbe-vágóbb kérdésünkben velünk egyet nem érezne: mi akkor is nyugodt lélekkel fogjuk elmondani, hogy megtettük kötelességünket!

A győzelem reménységével biztatjuk magunkat, ha ma nem, de holnap és azt mondjuk, ha olyan lelkesedés szállja meg szíveiteket, mint a milyen hevítette a mi lelkünket: akkor e szent és nemes küzdelemnek édes jutalma kellő kitarítás mellett el nem maradhat.

Kitűzött célunk elérése érdekében a további lépések megtétele a közvélemény megnyilatkozásától függ.

Atyafiúi és kartársi szeretettel maradtunk Sajó-Szentpéteren, 1904. ápril 8-án tartott egyetemes lelkészértekezleti közgyűlésünk nevében és megbizásából.

Vadászy Pál,
esperes-elnök.

Szuhay Benedek,
főjegyző.

Csontó Károly,
Elek József,
bizottsági tagok.

Értekezletünk egyhangu lelkesedéssel teszi magáévá a felhívásban kifejtett s indokolt kérelmet. Az időszerű s nagy horderejű mozgalmat a törvény hátárain belől megindítja, a zászlót kibontja s hogy célját elérhesse a felhívást kellő pél-

dányban saját költségén kinyomatja, ugyszintén az összes prot. egyházmegyék espereseinek küldendő kísérő levelet is. Határozattá emeli azon indítványt, hogy az összes egyházmegyék küldjenek 1—2 képviselőt egy Budapesten tartandó értekezletre. Az ügy tovább vitelével: Csontó Károly, Elek József és Szuhay Benedek bizatnak meg.

IX.

Az idő előre haladottsága miatt több felmaradt tárgy megvitatása az őszi értekezleti gyűlésre halasztatott.

Jegyzette: Szuhay Benedek ért., jegyző az I., III., IV., V., VIII. pontokat.

Szentmártoni Dániel ért., jegyző a II., VI., VII., IX. pontokat.

A jegyzőkönyv rövid tartalma.

1. A gyűlés ünnepélyes megnyitása.
2. Esperesi évi jelentés felolvasatik.
3. Szavazatbontó bizottság jegyzőkönyve felolvasatik.
4. Lelkészek beerősítetnek.
5. A meszesi lelkész beerősítése függőben hagyatik.
6. A lászólófalvi lelkészi teendők felőli intézkedés.
7. Csabay Pál visnyói feles lelkész kérelme elintézését nyer.
8. Simon József balajti lelkész kérvénye megadatik.
9. Pónus Lajos h. lelkész okmányát bemutatja.
10. Tanítók beerősítetnek.
11. Peres Árpád képezdész ideiglenesen alkalmaztatik Szentjakabon.
12. A felsőnyárádi tanítói állás megüresedettnek nyilvánittatik.
13. A tanítók eskütétele.
14. A lelkészértekezlet jegyzőkönyve felolvasatik s felterjesztései kedvezően intéztetnek el. (Az egységes liturgia, protestans püspökök nyugdíj ügye, a felsőborsodi kiáltvány).
15. A számvévszék jegyzőkönyve felolvasatik. (Nyilvántartási jegyzéke kölesön körüli ügyek szabályoztatnak).
16. A gyámügyi választmány jegyzőkönyve tárgyalatik.
17. Segélyosztó bizottság jegyzőkönyve felolvasatik.
18. Egyházlátogatási bizottság jegyzőkönyve tárgyalatik.
19. Lengyel Gyula h. lelkész II. lelkészi bizonyítványát bemutatja.
20. A ládbessenyői lelkészi jövedelem felőli kimutatás.
21. Szállósy Bertalan és Litkey György eskütételéről és bizonyítványáról.
22. Borsodvármegye közigazgatási bizottságának átírata a Szent István napi sérelem ügyében.
23. Küldöttségi jelentés tárgyalatik a felsőbarczikai ügyben.
24. Küldöttségi jelentés a szendrő-ládi magtár ügyében.
25. A sajkazinczi presbiterium jelentése a hátralékok felől.
26. Varbói jelentés tárgyalatik.

27. R.-Szendi lelkész jelentése iskola ügyben.
28. Szentjakabi tanító kártérítési ügye.
29. Meszesi egyház ügyei részben elintézés alatt vannak.
30. A szendrői hátralékos ügyek részben rendezve vannak.
31. Ládbessenyő anyagi helyzete most is a régi.
32. Felsőnyárádi egyház hátralékos ügyei rendezettek.
33. Alacska iskola ügye rendeztetett.
34. Rudóbánya jelentéstételre utasítottak.
35. Kondó részben rendezte hátralékos ügyét.
36. Szilvás hátralékos ügye nyilvántartatik.
37. Mályinka ügyei rendezve vannak.
38. Dédesbe küldöttség megy.
39. Lak kötelesség teljesítésére utasítottak.
40. Az ózdi templom építés ügye tudomásul vétetik.
41. Az ózdi missiói egyház tőkéssegély kérvénye tárgyalatik.
42. Felső Nyárad a tanítói fizetést fölemeli.
43. Az ózdi missiói egyház rendkívüli segílyt kér.
44. Disznós-Horváth adásvételi ügy visszaadatik.
45. Mindszenti Imre s.-kazai lelkész kérvénye tárgyalatik.
46. A berentei kút ügy kedvező elintézését nyer.
47. Szent-Jakabra küldöttség megy.
48. Lászlófalvai küldöttségi jelentés tárgyalatik.
49. A f.-nyárádi lelkész kérelme tárgyalatik.
50. A nyomári egyház adásvételi ügye.
51. Ládbessenyő engedélyt kér a fa kivágatására.
52. A felsőborsodi papi könyvtár alapszabálytervezete megerősítettik.
53. Parasznya gyűléstartás iránti kérvénye tárgyalatik.
54. Nagy Sándorné (lelkészné) kérvénye kedvezőleg intéztetik el.
55. Szombathy Dániel szőlős-ardói tanító kérelme elutasítottak.
56. Segélykérő kérvények a segélyosztó-bizottsághoz utasítottak.
57. Hegyemei egyház kérvénye visszaadatik.
58. Hegyemeg tőkéssegély fölemelést kér.
59. Farkas József kérvénye tárgyalatik.
60. Edelény erdőügye kedvezőleg intéztetik el.
61. Csizmadia Jenő bánhorváti lelkész káplán tartást kér.
62. Szabó József szalonai lelkész hasonlóképen.
63. Mályinkai presbiterium panasza tárgyalatik.
64. Tardonai kivetés megerősítettik.
65. A ládbessenyői egyház iratai visszaadtnak.
66. Kiss Ferencz sajjószentpéteri s. lelkész, mint könyvtárnok kérelme megadatik.
67. Apostol Mihályné kérvénye küldöttségnek adatik.
68. Rácz Zsigmond kérelme tárgyalatik.

69. Rác Zsigmond lelkész árva segélyt kér.
70. Lászlófalvi presbiterium kötelességének teljesítésére utasítatik.
71. Varbó épületei rendbehozására utasítatik.
72. Berentei kötvények rendbe hozandók.
73. R-Szendi papi adó kifizetésére elhatároztatik.
74. Abodi templom renoválása elhatároztatik.
75. A sz.-ládi adó ügy tárgyalása
76. Szakácsi felelet adásra utasítatik.
77. Bólyvai presbiterium utasítása.
78. Vadnai adó ügy.
79. Rudóbányai illeték egyenérték ügye.
80. S.-kazai presbiterium utasítása adó ügyben.
81. Barczikai adó ügyek felőli intézkedés.
82. Tardonai adóügyek felőli határozat.
83. Mályinkai hátralékos ügyek felőli intézkedés.
84. Nekézseni iskola ügy.
85. A bánfalvi kötvények felőli intézkedés.
86. A nagybarczai presbiterium kérdése elintézését nyer.
87. A parochiális könyvszekrények hol nincsenek meg?
88. Az egyházak 10 koronát vegyenek fel költségvetésükbe könyvek ára címén.
89. A hanyag presbiterek felőli intézkedés.
90. Egyházkerületi jzökönyv helyesbitése.
91. Kerületre képviselők küldetnek.
92. A jövő közgyűlés helye Berente lesz.
93. A jzökönyvi pontok hitelesítése.

Közigazgatási bírósági ügyek.

1. Kiss Miksa alaeszkai körjegyző egyházi adóügye.
2. Sáfrán Lajos volt bessenyői lelkész és Tóth Gyula volt l.-bessenyői tanító legelőilletőségi ügye.
3. Beregszászi Ferencz volt meszesi, jelenleg szendrői lelkész és a mezsesi egyház között fennforgó peres ügy.
4. Bánfalvi templomi székper.

Fegyelmi ügy.

1. Tóth Gyula ladbessenyői ideiglenes tanító ügye.

Függelék.

1. Lelkészerkezleti jegyzőkönyv.

1. The first part of the book is devoted to a general survey of the history of the United States from its discovery by Columbus in 1492 to the present time. It covers the period of the early colonial settlements, the struggle for independence, the formation of the Constitution, and the development of the federal government.

2. The second part of the book is devoted to a detailed account of the political and social changes that have taken place in the United States since the adoption of the Constitution. It discusses the growth of the federal government, the expansion of the territory, the development of the industrial revolution, and the rise of the modern political parties.

3. The third part of the book is devoted to a study of the foreign relations of the United States. It examines the country's policy towards Europe, Asia, and Latin America, and discusses the impact of these relations on the domestic situation.

4. The fourth part of the book is devoted to a study of the social and economic conditions of the United States. It discusses the growth of the population, the development of the economy, and the social problems that have arisen as a result of these changes.

5. The fifth part of the book is devoted to a study of the culture of the United States. It discusses the development of literature, art, and science, and the influence of these cultural achievements on the world.

6. The sixth part of the book is devoted to a study of the future of the United States. It discusses the challenges that the country faces in the coming years, and offers suggestions for how these challenges can be met.

7. The seventh part of the book is devoted to a study of the role of the United States in the world. It discusses the country's position as a superpower, and the impact of its actions on the international community.

8. The eighth part of the book is devoted to a study of the role of the United States in the history of the world. It discusses the country's contributions to the development of civilization, and the influence of its actions on the course of human history.

9. The ninth part of the book is devoted to a study of the role of the United States in the future of the world. It discusses the country's potential as a leader in the new global order, and the impact of its actions on the future of humanity.

10. The tenth part of the book is devoted to a study of the role of the United States in the history of the world. It discusses the country's contributions to the development of civilization, and the influence of its actions on the course of human history.

